

ROZHLAD

DVOJTYŽDENNÍK

Streda 8. december 2010 • Číslo 32 • Ročník X. • CENA 0,25 €

Výsledky volieb do samospráv obcí a miest optimisticky poukazujú na viacero znakov, ktoré treba privítať a ktoré vyznievajú mimoriadne pozitívne vo vzťahu k prehľbovaniu skutočnej demokracie a k postupnému odstraňovaniu monopolného ovládania celej spoločnosti niekoľkými stranickými lídrami. Takmer neveriteľný historický zlom predstavuje zvolenie Milana Ftáčnika za primátora hlavného mesta Slovenskej republiky.

PAVOL JANÍK
Doteraz totiž aj funkcionári rozhodujúcej strany súčasnej vládnej koalície v súkromí priznávali, že Bratislavčania by vždy automaticky zvolili ich nominanta (aj keby malo ísť o opicu) a akýkoľvek génius bez ich politickej visačky nemá v Perle na Dunaji najmenšiu šancu na úspech. Táto axióma už neplatí a definitívne patrí do kategórie opotrebovaných marketingových rekvizít.

Pravdaže, veľa obskúrnych postavičiek, ktoré sa neomylné a urýchlene zviditeľnili v bezprostrednom okolí čerstvo zvoleného primátora Bratislavy, môže u mnohých vnímavých ľudí oprávnené vyvolávať celý rad nepríjemných otázok, odpudzujúcich spomienok i trápnych pochybností. Dozaista ide výlučne o ľudí, ktorí zásadne vedia, na ktorej strane je naretený chlieb.

Pokračovanie na 3. strane

Primátori krajských miest s podporou strany SMER-SD

MILAN FTÁČNIK, Bratislava

RICHARD RAŠI, Košice

JOZEF DVONČ, Nitra

IGOR CHOMA, Žilina

RICHARD RYBNÍČEK, Trenčín

PLÁNY A PREDSAVZATIA

Jednou z prvých vecí, ktoré urobí budúci primátor Bratislavy Milan Ftáčnik (nezávislý s podporou Smeru-SD), bude smerovať k zverejňovaniu rozhodnutí, zmlúv, faktúr aj informácií o pridelených bytoch. Povedal to v relácii Slovenskej televízie O 5 minút 12. Ftáčnik pokračoval, že chce vtaiahnuť obyvateľov do rozhodovania mesta. „Aby boli o zásadných rozhodnutiach informovaní aj obyvatelia a mali možnosť sa vyjadriť, aby mestskí poslanci vedeli, čo si o tom myslia obyvatelia, občianske združenia, aktivisti“. Chce spustiť aj prísnu kontrolu výdavkov mesta a šetrenie.

Jozef Dvonč (Smer-SD, KDH, SNS, SZ) bude opätovne primátorom Nitry. Definitívnym riešením dopravného problému, ktorým je veľká križovatka tranzitnej trasy, bude podľa neho dokončenie obchvatu mesta. „Iné riešenie sme teraz nemohli urobiť. Po roku 2013 je tam naplánované rozšírenie križovatky vo všetkých smeroch,“ povedal Dvonč.

Košice majú v súčasnosti niekoľko dôležitých úloh. Okrem zabezpečenia projektu Európskeho hlavného mesta kultúry 2013, Majstrovstiev sveta v hokeji aj riešenie sídliska Luník IX. Okrem toho majú podľa novozvoleného primátora Richarda Rašiho (Smer-SD, Most-Híd) obrovský investičný potenciál, ktorý nie je využitý. „Je to projekt (Európske hlavné mesto kultúry, pozn. TASR), ktorý pre Košice môže znamenať obrovský nielen kultúrny, ale aj ekonomický rozvoj do budúcnosti. Napriek tomu, že je to veľká výzva, nestrelol sa s pochopením širokej kultúrnej obce, ani širokej verejnosti,“ povedal Raši. Podľa neho je momentálnym a najväčším rizikom časový stres z hľadiska pomalej realizácie investičných projektov, ktoré by mali byť do roku 2013 zrealizované.

Otázka integrovanej dopravy v meste Žilina je podľa nového primátora Igora Chomu (Smer-SD, SZ, LS-HZDS, HZD) na mieste. Do dopravy sa dalo veľmi málo, tvrdí a dodáva, že treba využiť spoluprácu s vyšším územným celkom a spojiť autobusovú, automobilovú a vlakovú dopravu do jedného veľkého celku. Schválenie územného plánu, ktorý pripravilo doterajšie vedenie mesta, pravdepodobne nebude jednoduché. Choma má niekoľko pripomienok nielen k územnému plánu.

(TASR)

Volebná porážka novej vlády

Stredopravá koalícia premiérky Ivety Radičovej vládnuca na Slovensku od júla, utrpela v komunálnych voľbách ťažkú prehru. Tak stratia kresťanskí demokrati prvýkrát od konania slobodných volieb v bývalej socialistickej Slovenskej republike post primátora hlavného mesta Bratislavy, konštatuje nemecká tlačová agentúra DPA v reakcii na sobotňajšie komunálne voľby v SR.

Radičová podľa agentúry nariadila v krajine prísny úsporný kurz. Čo sa týka vnútornej politiky, naposledy na seba upozornili štyri vládne strany internými hádkami.

Aj vo väčšine iných väčších miest členskej krajiny EÚ - Slovenska zaostali vládne strany

pri komunálnych voľbách jasne za kandidátmi ľavicovej opozície. Celoštátnymi voľbami sa cíti byť teraz sociálnodemokratický Smer expremiéra Roberta Fica posilnený, píše ďalej agentúra DPA.

Mimoriadne bolestivá pre vládny tábor bola porážka v priamych voľbách primátora Bratislavy, ktoré boli sledované s veľkým napätím. Bývalá herečka a diplomatka Magda Vášaryová, kandidátka štyroch vládnych strán, jasne prehrala súboj s nezávislým Milanom Ftáčnikom, ktorého podporovala opozícia. V porovnaní s takmer 50-percentnou celoštátnou volebnou účasťou padla Bratislava až na 34 percent. Podľa politológov

mnohí prívrženci vládnych strán radšej nešli voliť, než by mali hlasovať za Vášaryovú, ktorá je v komunálnej politike neskúsená.

Šéf diplomacie Mikuláš Dzurinda ako stranický šéf kresťanských demokratov, medzi ktorých patrí aj premiérka Radičová, priznal porážku už v noci pred ukončením sčítania hlasov.

Slovenská stredopravá koalícia zaviedla pre obyvateľov striktný úsporný kurz a postarala sa o rozruch svojou ostrou kritikou na finančnú podporu EÚ pre menej šetrnejšie krajiny. Slovensko, ako jediná krajina eurozóny, sa tak odmietlo zúčastniť na pomoci únie Grécku, dodáva DPA. (TASR)

NEDÁ SA VYHRAŤ VŠETKO

Predseda SDKÚ-DS Mikuláš Dzurinda priznal, že stredopravé strany boli v komunálnych voľbách úspešnejšie ako stredopravé. „Nepoznám športovca ani politika, ktorý by porážku prijímal s ľahkosťou. Ale pravda oslobodzuje,“ uviedol v mimoriadnej relácii televízie TA3 V politike.

Stredopravé strany dosiahli podľa neho aj dobré výsledky, a to aj v Bratislave, kde vo voľbách primátora zvíťazil nezávislý kandidát s podporou Smeru-SD Milan Ftáčnik. Pravica si totiž v Bratislave stále udržala výraznú prevahu v počtoch poslancov. „Neznamená to, že keď v súťaži dvoch jeden

vyhrá, že druhý urobil chybu,“ odmietol Dzurinda myšlienku, že kandidátka pravice v Bratislave Magda Vášaryová nezvládla kampaň. Pripomenul, že Ftáčnik bol v minulosti ministrom jeho vlády a v kampani sa mohol oprieť aj o svoje výsledky na poste starostu bratislavskej mestskej časti Petržalka. „Mal som niekoľko nepríjemných súbojov s okresnými štruktúrami, ktoré chceli kandidovať ľudia, ktorí očividne vôbec nemali šancu vyhrať,“ poznamenal predseda Smeru-SD Robert Fico. „Ale myslím, že absolútna väčšina štruktúr pochopila, že treba postaviť kandidátov, ktorí vôbec nemusia byť súčasťou

politickej strany, ale sú schopní,“ dodal. Voliči Smeru-SD podľa neho v komunálnych voľbách reagovali aj na výsledky parlamentných volieb. „Bol tu rozmer nespravodlivosti, ktorý vnímali z parlamentných volieb,“ zdôraznil Fico, podľa ktorého bola výsledkom zvýšená mobilizácia ľavicových voličov. Na poznámku, že Smer-SD stratil tradičnú baštu ľavice, Banskú Bystricu, Fico poznamenal, že sa nedá vyhrať všetko a pravica v tomto meste prijala správne politické rozhodnutie, keď sa pred voľbami zjednotila na podporu spoločného kandidáta.

(TASR)

SLOVENSKÝ ROZHLAD IBA NA INTERNETE

Vážení čitatelia, milí priatelia a priaznivci našich aj vašich novín! Noviny, ktoré práve držíte v ruke, sú posledným číslom dvojtyždenníka SLOVENSKÝ ROZHLAD, ktoré vyšlo v tlačenej forme. Je nám veľmi ľúto, že sa tak stáva v roku, v ktorom si pripomíname desiate výročie jeho vzniku.

Pokračovanie na 4. strane

815-88-0041220010

Prečo J. Figel' ťahá Slovensko za nos

Prečo vláda Slovenskej republiky uprednostňuje podstatne drahšiu výstavbu 29 kilometrov diaľnic v okolí Žiliny pred výstavbou 75 kilometrov diaľnice od Dubnej skaly prakticky až po Prešov? Aj odpoveď na túto otázku zaznela na tlačovej konferencii najsilnejšej opozičnej strany SMER-SD o diaľniciach.

Podľa predsedu SMER-SD Roberta Fica, pravicová vláda zrušila výstavbu diaľnice v dĺžke 75 kilometrov a namiesto toho chce stavať 29 kilometrov. Pričom súčasťou zrušených 75 kilometrov boli 4 tunely o celkovej dĺžke 7,2 kilometra a takisto 137 mostov o celkovej dĺžke 20 kilometrov. Súčasťou navrhovanej výstavby v dĺžke 29 kilometrov sú len 3 tunely o celkovej dĺžke 10 kilometrov a 16 mostov o celkovej dĺžke 6 kilometrov.

„Vládou Ivety Radičovej preferovaný diaľničný úsek Hričovské Podhradie - Dubná skala by mal ročne stáť 219 miliónov eur, pričom jeden kilometer takejto diaľnice vychádza na 54 miliónov eur. Hovorím už teraz o sume po znížení, po tej zľave, ktorá bola oznámená. Pričom zrušený projekt, tých 75 kilometrov, vychádzal iba na 29 miliónov eur na 1 kilometer,“ vysvetľuje Robert Fico.

Podľa šéfa SMER-SD R. Fica je konanie vlády v kontexte spomenutých čísel nepochopiteľné. Podľa neho jeho strana nie je proti výstavbe diaľničných tunelov okolo Žiliny. Práve naopak, SMER-SD vyzýva opakovane

vládu, aby využila nízke úrokové sadzby a stavala v podstatne vyššom tempe, lebo teraz nerobí absolútne nič. Ale prečo cudzej firme dávame stavať 29 kilometrov diaľnic za 54 miliónov eur za 1 kilometer, a na druhej strane slovenským firmám zoberieme možnosť stavať 75 kilometrov diaľnic, kde cena bola iba 29 miliónov eur na jeden kilometer?

„Pán Figel' musí rovnako odpovedať na otázku, prečo neakceptoval v prípade toho zrušeného 75 kilometrového úseku zľavu, ktorý ponúkli slovenské firmy z 279 miliónov na 190 miliónov eur ročne? Tu zrazu hovoria o významnej zľave pri tých 29 kilometrov v okolí Žiliny. Ale rovnako sa pýtame, aká bude cena za to, že cudzie konzorcium ide dolu s cenou? Je to otázka technických parametrov diaľnic? Pýtame sa pána Figel'a, aká je pravda na tom, že celková šírka diaľnice – tých 29 kilometrov, čo majú stavať cudzie firmy, sa má zúžiť o 2 metre z 26,5 metra na 24,5 metra? Pýtame sa, či to je pravda, že stredný deliaci pás bude mať iba 3 metre namiesto

4 metrov a že odstavňý pruh bude o 0,5 metra užší, ako sa pôvodne plánoval? Presne tie 2 metre, ktoré chýbajú... Výsledkom tohto nepochopiteľného rozhodnutia, ktoré prijal J. Figel' a ktoré chce prijať vláda Ivety Radičovej je fakt, že výrazne poškodí slovenské firmy, ktoré budú musieť prepustiť približne 5 tisíc zamestnancov,“ vysvetľuje Robert Fico.

Toto je niečo, čo sa podľa opozičného SMER-u nedá akceptovať a na čo strana musí reagovať. Podľa R. Fica predsa nie je možné, aby takto niekto ťahal Slovenskú republiku a slovenské firmy za nos. SMER-SD sa preto rozhodol podať návrh na zvolanie mimoriadnej schôdze k diaľniciam. „Ak táto schôdza nebude alebo opäť dopadne obviňovaním opozície zo všetkého možného, len nedostaneme odpovede na otázky, prečo minister dopravy uprednostnil cieľ firmy pred slovenskými firmami a slovenské firmy musia prepúšťať, či prečo ide stavať diaľnicu, ktorá je drahšia – 54 miliónov eur za kilometer oproti 29 miliónom eur za kilometer alebo čo je pravda na tom, že sa majú meniť aj technické parametre na tejto diaľnici, potom budeme musieť uvažovať o vyvedení politickej zodpovednosti voči Jánovi Figel'ovi,“ dodal Robert Fico. (kčl)

Porada o zrušení výstavby diaľnic... Na snímke predsedníčka vlády SR Iveta Radičová (vpravo) a prvý podpredseda vlády SR a minister dopravy, pôšt a telekomunikácií SR Ján Figel'.

FOTO TASR - Štefan Puškáš

HRIECHY PANI RADIČOVEJ

Ešte stále mám v pamäti rozjasané tváre, flaše šampanského a bujarú náladu so spevom a tancom vo volebných centráloch politických strán dnešnej koalície, keď už bolo jasné, kto bude zostavovať novú vládu. Bolo to víťazstvo pravice, aj keď iba o chl p a za pomoci všelijakého spleťovania sa. Krátko nato sa však nálada v spoločnosti zmenila a v týchto ďalších, už komunálnych voľbách, dnešná koalícia nemá dôvod niečo oslavovať. Prehrala totiž v súboji s ľavicovým kandidátom aj boj o hlavné mesto Slovenska. Zvíťazil ostrieľaný a skúsený politik M. Ftáčnik, pôsobiaci vo vysokej politike už od roku 1989. Ani jeho najväčší nepriatelia, médiá, novinári i všelijaké kontrolné orgány, nenašli na ňom škrvnu, ktorú by bolo možné v súboji s Magdou Vášáryovou úspešne rozmazať. Myslím si, že ak by táto koalícia postavila voči nemu hociktorú inú politickú osobnosť zo svojich radov, neobstála by. Táto koalícia má totiž na svojom konte už príliš veľa ťažkých hriechov, ktoré sa len tak ľahko neodpúšťajú a na ktoré sa dlho nezabúda. Teda nie iba „osobnosť“ pani Vášáryovej rozhodovala o tejto politickej porážke. Zodpovedosť za ňu nesie aj vláda, ktorej predseda pani Iveta Radičová.

Mohol by som spomenúť celý rad hriechov voči tomuto národu, (valorizácia dôchodkov, predčasní dôchodcovia...), uvediem však iba jeden, ktorý sa určite veľmi bolestivo dotkne každého z nás. Táto vláda sa dobrovoľne vzdala spolurozhodovania o cenách plynu pre domácnosti, aj keď má v SPP väčšinový podiel. Z SPP si tak urobila silného spojenca, oveľa silnejšieho ako sú ľudia s mizernými dôchodkami, mizernými platmi a mizernou nezamestnanecovou almužnou. Bolo iba otázkou času, kedy nám to oznámia a kedy sa dozvieme, že vláda sa na tomto bode s SPP dohodla, tak ako sa dohodla s ním aj pri predaji tohoto strategického giganta. Keď si spomenieme, o koľko a koľkokrát už v tomto roku SPP požadoval zvyšovanie ceny plynu pre domácnosti, ľahko si vieme predstaviť, ako to s nami bude v budúcnosti. Je to však veľký hriech, ak vláda na čele s Ivetou Radičovou ponecháva svoj národ napospas takým dravcom, akým je SPP.

RUDOLF SLEZÁK

Parlamentné voľby by vyhral Smer-SD

Podľa aktuálneho prieskumu verejnej mienky by vo voľbách do Národnej rady SR zvíťazila strana Smer-SD, ktorá by získala 35,6 percenta hlasov. Vyplyva to z prieskumu agentúry MVK, ktorý uskutočnila v dňoch 15. až 22. novembra na vzorke 1120 respondentov. Na ďalších miestach by sa umiestnila SDKÚ-DS

s preferenciou 16,8 percenta, nasledujú SaS s 9,7 %, KDH 8,7 %, Most-Híd 8,3 %, SNS 5,0 %. Do parlamentu by neprešli SMK so 4,9 percenta, ĽS-HZDS s 3,4 %, KSS 2,2 %, Strana zelených 1,8 % a SDĽ s 1,3 %. Ostatné politické subjekty by spolu získali 2,3 % hlasov. TASR informoval Pavel Haulík z agentúry MVK.

Významná volebná zmena v Bratislave

Stredopravá koalícia premiérky Ivety Radičovej utrpela v komunálnych voľbách ťažký prehru. Pre vládnú koalíciu je pritom najmarkantnejšia strata primátorského postu v Bratislave. V hlavnom meste si občania za svojho primátora zvolili nezávislého kandidáta doc. RNDr. Milana Ftáčnika, CSČ. Sľúbil bratislavským voličom, že magistrát navráti občanom. Významne ho v predvolebnej kampani podporovala najsilnejšia opozičná strana Smer-SD, ktorá má dlhodobu najväčšiu dôveru slovenských občanov. Spája ich totiž v praxi preukázaná silná ľavicová orientácia M. Ftáčnika. Po odchode z veľkej politiky sa úspešne etabloval v komunálnej sfére vo funkcii starostu Petržalky, najväčšej mestskej časti Bratislavy. Novozvolený primátor má v programe vziať do úvahy obyvateľov do rozhodovania mesta. Sľubuje, že budú o zásadných rozhodnutiach informovaní, aby sa mohli vyjadriť, aby mestskí poslanci vedeli, čo si o tom myslia obyvatelia, občianske združenia, aktivisti. Chce spustiť aj prísnu kontrolu výdavkov mesta, s cieľom zvýšiť šetrenie. Keďže nultý okruh bude stavať Národná diaľničná spoločnosť, financovať ho musí vláda. Aj preto M. Ftáčnik plánuje stretnutie s premiérkou Ivetou Radičovou a s ministrami. Je pripravený spoločne s nimi riešiť konkrétne veci a nie politizovať. Považuje za potrebné

zistiť finančný stav mesta a uvažuje aj o krízovom režime, kým nebude jasná situácia. Podľa neho, v spolupráci s mestským zastupiteľstvom treba definovať reálny program. S ohľadom na to, že v zastupiteľstve prevládajú poslanci pravicových strán, M. Ftáčnik vo svojich povolebných vyhláseniach pripomína, že má z Petržalky skúsenosti zo spolupráce s pravicovým zastupiteľstvom. V personálnej oblasti sa osobne chystá obsadiť len posty riaditeľa magistrátu, hovorca a pracovníkov kancelárie primátora. Na všetky ostatné funkcie chce robiť konkurzy, vrátane mestských podnikov. Považuje za dôležité odpolitizovať riadenie na magistráte. Politickú kontrolu, podľa jeho vyjadrenia, môžu poslanci mestského zastupiteľstva uplatňovať v dozorných orgánoch. Len, aby „vdaka“ tomuto odbornému a vysoko ľudskému prístupu nedopadol ako doterajší starosta Ružinova. Jeho najbližší spolupracovníci zastrešujúci iné politické strany mu po celú volebnú obdobiu hádzali polená pod nohy a možno tým i podnecovali nespokojnosť občanov. Následne svoju víťaznú volebnú kampaň založili na jeho kritike.

Prvýkrát v histórii samostatného Slovenska stratila slovenská pravica dôležitý post primátora Bratislavy. Jej nominanti však budú mať ešte, tak ako aj v minu-

losti, veľkú prevahu v mestskom zastupiteľstve. Z tohto pohľadu sa javia ako racionálne úvahy o tom, že v neprospech herečky Magdalény Vášáryovej zaúradoval aj Ján Budaj, ktorý je už zrejme za zenitom svojej politickej kariéry. Rozhodujúcu úlohu však asi zohral výber kandidáta. Od neúspešnej kandidátky na prezidenta Slovenskej republiky očakávať, že zvíťazí o primátorský post v Bratislave a to v súboji s osobnosťou akou je M. Ftáčnik ukázalo minimálne neprezieravé. Jej herecký výkon Bratislavčanov nepresvedčil. Aj vzhľadom na veľké úlohy, ktoré stoja pred Bratislavou, či už z pohľadu riešenia výstavby mesta, dopravy, životného prostredia ako aj množstva ďalších operatívnych úloh, nestačí len hrať rolu primátorky. Riadenie nášho hlavného mesta si vyžaduje odborne aj politicky zdatnú osobnosť. Bratislavčania sú si toho vedomí. Preto uprednostnili M. Ftáčnika. Predstavitelia pravicových koalíčných strán SDKÚ-DS, SaS, KDH a Most-Híd podcenili politickú vyspelosť občanov. Tí pri voľbe poslancov mestského zastupiteľstva zachovali politický postoj, pretože väčšinu kandidujúcich poznali len z propagačných volebných materiálov. Z najsilnejšej opozičnej strany Smer-SD boli do mestského zastupiteľstva zvolení najmä všeobecne známe osobnosti ako Robert Kaliňák, Dušan

Čaplovič a Slavomír Rozd, ktorých Bratislavčania dobre poznajú. Aj preto môžeme konštatovať, že tak ako pravica podcenila výber kandidáta na primátora, Smer-SD podcenil výber kandidátov na poslancov mestského zastupiteľstva, ako aj zastupiteľstiev mestských častí. Konkrétne v Ružinove zo zvoleného 25-členného zboru poslancov je len jeden poslanec nominant strany Smer-SD. Ďalšou možnosťou je, že v Ružinove zrejme prišli voliť len nespokojní, ostatní zostali doma, spoliehali sa na to, že všetko zostane po starom. Mýlili sa, nezostalo. Z hľadiska volebných výsledkov ľavice sú zaujímavé aj vyjadrenia predsedu strany Smer-SD, keď povedal: „mal som niekoľko nepriemerných súbojov s okresnými štruktúrami, ktoré chceli kandidovať ľudia, ktorí očividne vôbec nemali šancu vyhrať... „ale myslím, že absolútna väčšina štruktúr pochopila, že treba postaviť kandidátov, ktorí vôbec nemusia byť súčasťou politickej strany, ale sú schopní.“ Voliči Smeru-SD podľa Roberta Fica v komunálnych voľbách reagovali aj na výsledky parlamentných volieb. Vnímali ich ako určitú nespravodlivosť. Pozitívne sa to, podľa vyjadrenia predsedu najsilnejšej politickej strany na Slovensku, prejavilo na zvýšenej mobilizácii ľavicových voličov.

VLADIMÍR DOBROVIČ

Slovo má
Stanislav KUBÁNEK
poslanec NR SR

Komunálne voľby boli výberom politikov, ale mali by sme ich tiež považovať za test pravicovej vlády. Štvorkoalícia pod vedením Ivety Radičovej neponúkla dôstojnú alternatívu pre vedenie miest a obcí. Výsledkom je napríklad strata vo vedení Bratislavy, Košíc a ďalších samospráv, no a tiež potvrdenie stabilnej pozície úspešných ľavicových komunálnych politikov.

Pred voľbami sme zdôrazňovali, prečo sú mestá a obce dôležité. Voličom sme neponúkali krytie ministrov a koalíčných strán, ale znalosť vecí, odhodlanie a úprimný záujem vytvárať čo najlepšie podmienky pre život v mestách a obciach. Naša úprimnosť a férovosť sa vyplatila. Udržali sme si mnohé pozície, obsadili sme ďalšie radnice a naďalej budeme prijímať zodpovedné rozhodnutia pre ľudí. Práve pre tých, ktorých v čase krízy treba chrániť, pre tých, ktorí potrebujú šancu, príležitosť, možnosť. Nič viac a nič menej, iba príležitosť žiť dôstojne a slušne.

Voľbami sa začína písať nová história. História ďalšieho volebného obdobia, ďalších štyroch rokov. Vstupujeme do obdobia tvrdej práce, do obdobia, ktoré potrebuje výsledky, skutky a činy. Bez podpory ľudí, hľadania spoločnej reči, kompromisu medzi túžbami a možnosťami, to nebude ľahké. Mnohí úspešní kandidáti však detailne poznajú samosprávu aj hrozby, ktorým sa treba vyhýbať. Tí, ktorí sa pred voľbami nespoliehali na krytie pravicovej vlády, ale na svoje schopnosti, sú viac ako len víťazi. Hoci práve na ich pleciach bude časť zodpovednosti za negatívne dopady pravicových reforiem, znižovania sociálneho štandardu a deformovania sociálneho systému. Verím, že to zvládnú úspešne a s rozvahou.

Aj preto chcem zaželať úspech tým, čo prešli sitom volieb, kandidátom, ktorí išli so svojou kožou na trh, dokázali zaujať a presvedčiť. Získali dôveru a mandát prijímať správne rozhodnutia. Preto starostom, primátorom a poslancom prajem len tie najsprávnejšie rozhodnutia.

Mal by minister Krajcer odstúpiť?

Minister kultúry Daniel Krajcer predložil výboru NR SR pre kultúru a média na odsúhlasenie návrh rozpočtu ministerstva kultúry na rok 2011. Vo svojom veľmi krátkom úvodnom slove pred poslancami vyslovil spokojnosť s tým, akú sumu sa mu podarilo vyrokovať s ministrom financií pre rezort kultúry. Spokojnosť s tým, čo vyrokovať a teda predložil poslancom na odsúhlasenie vyjadril aj pre médiá. Ide o sumu celkových výdavkov vo výške 167 miliónov €.

Len pre porovnanie, v tomto roku rezort kultúry má k dispozícii výdavky vo výške 193, 4 milióna €, čo je o 26 miliónov viac. A to sa bavíme o rozpočte z obdobia, kedy bola ešte slovenská ekonomika v krízovom prepade, na rozdiel od tohto roku, kedy je Slovensku prognózovaný najvyšší rast v EÚ. To však len na okraj. Podstatné je uvedomiť si, čo suma rozpočtovaných výdavkov pre budúci rok, s ktorou vyjadril minister spokojnosť, bude znamenať pre rezort kultúry. Keby som mal stručne vyjadriť svoj názor, poviem, že kultúra sa dostane do hlbokého útlmu, mnohé kultúrne podujatia a inštitúcie budú blízko kolapsu, viaceré kultúrne aktivity sa vôbec neuskutočia. Samozrejme, dá sa namietnuť, že toto je názor opozičného politika, ktorý chce vidieť veci čierno, navyše bývalého ministra kultúry, ktorý chce silou mocou kritizovať svojho nástupcu. **Žiaľ, v tejto chvíli nie som sám, kto vidí situáciu takto pesimisticky. Hodnotenie a predpoklady ešte tvrdšie obsahuje samotný návrh rozpočtu. Pre pochopenie, sú to slová štátnych úradníkov, ktorí návrh rozpočtu nielen zostavovali a pisali, ale aj najlepšie poznajú reálnu situáciu v rezorte.** Dovolím si teda z textu návrhu rozpočtu uviesť niektoré pasáže. Napríklad: Rozpísané finančné prostriedky sú také nízke, že neumožňujú ich rozpis na všetky úlohy, ktoré by mali organizácie v riadovateľskej pôsobnosti minis-

terstva zabezpečiť. Neumožnia vynaložiť ani minimum finančných prostriedkov na podporu rozvoja múzeí, galérií a knižníc, na prezentáciu kultúrnych aktivít v zahraničí, na informatizáciu kultúry, na akvizície zbierkových predmetov a samozrejme na žiadne nové rozvojové programy. **Alebo: Zastavenie respektive obmedzenie podpory prioritných projektov bude mať veľmi negatívny dosah na národnú a štátom garantovanú kultúru, pozastaví naštartované progresívne trendy, investičné projekty, stabilizáciu a rozvoj štátnych inštitúcií.**

V neposlednom rade to bude znamenať utlmenie činnosti prevažnej väčšiny štátom zriaďovaných kultúrnych organizácií a to najmä v oblasti ponuky kultúrnych produktov obyvateľstvu. Toto sú vety a myšlienky z návrhu rozpočtu, s ktorým minister vyslovil spokojnosť. Ale tu sa Jobove zvesti nekončia, môžeme pokračovať ďalej. Výška ministrom vyrokovaných výdavkov spôsobí pokles kapitálových výdavkov o viac ako 30%. To znamená, že okrem dokončenia rekonštrukcie bratislavskej Reduty sa nebude v budúcom roku rekonštruovať, obnovovať a zachraňovať žiadna významná budova. V návrhu sa tiež uvádza, že na základe navrhovanej výšky rozpočtu ministerstvo nemohlo rozpísať výdavky na realizáciu významných kultúrnych podujatí ako sú Bratislavské hudobné slávnosti, Bienále ilustrácií Bratislava alebo Zámocké hry Zvolenské.

Áno, aj takéto priznanie sa nachádza v návrhu rozpočtu. V komentári rozpočtu z pera úradníkov ministerstva sa píše aj o Tlačovej agentúre SR a síce, že je to v súčasnej dobe stabilizovaná inštitúcia a že znížením limitu výdavkov na rok 2011 nebude TASR schopná zabezpečovať úlohy, ktoré jej vyplývajú zo zákona, čo v konečnom dôsledku destabilizuje celý mediálny systém. Napokon, odcitujem aj posledné dve vety z návrhu rozpočtu, pretože sú mrazivé a smutné zároveň: „Efekt navrhovanej úspory v nadchádzajúcom rozpočtovom období v rezorte bude mať vážne spoločenské následky. Úspora finančných prostriedkov bude relatívna a znovaštartovanie paralyzovanej odbornej činnosti národných a celoštátnych kultúrnych inštitúcií si naopak vyžiada zvýšené náklady.“ Na záver sa nemôžem vyhnúť spomienke na chvíľu, keď premiérka I. Radičová uvádzala D. Krajcera do funkcie ministra. Bol som pri tom a dobre som počul jej slová o tom, že kultúra je prioritou. **Možno aj preto musel pri obhajovaní návrhu svojho prvého rozpočtu pred nami poslancami výboru vysloviť minister Krajcer spokojnosť s takto navrhovaným rozpočtom. Dramatické dôsledky tohto návrhu pomenovali zodpovední úradníci ministerstva kultúry a minister to podpísal, takže musíme predpokladať, že to nielen čítal, ale sa s tým aj stotožnil. Hoci zlé jazyky hovoria, že minister Krajcer návrh rozpočtu nečítal a musím povedať, že naozaj vyzeral prekvapene, keď som mu z jeho návrhu citoval vyššie uvedené kritické vety. Urobte si teda vlastný názor, či výzva, aby Daniel Krajcer odstúpil z pozície ministra kultúry bola úplne neoprávnená.** (bo)

KDH je nespokojné s výberom kandidáta pravice

Kresťanskí demokrati pôvodne predpokladali, že kandidáta pravice na post primátora Bratislavy budú nominovať oni, keďže na funkciu predsedu VÚC podporili Pavla Freša z SDKÚ-DS a nie sú úplne stotožnení so spôsobom, akým bola vybraná Magda Vášáryová. „My sme v minulosti v hlavnom meste ponúkli kandidátov, ktorí nielenže získali podporu nám blízkych strán, ale dokázali aj získať podporu voličov,“ povedal v relácii STV O päť minút

dvanásť člen Predsedníctva KDH Peter Bobula. Podľa podpredsedu SDKÚ-DS Milana Horta však Magdalénu Vášáryovú znevýhodnili okrem iného aj zdĺhavé rokovania o podpore s koalícnymi partnermi, ktoré ju pripravili o čas. „Nie málo hlasov zbral aj nezávislý kandidát z pravicového spektra Ján Budaj. Milan Ftáčnik je známy komunálny politik, ktorý sa dobre zapísal v Petržalke, Magda to nemala jednoduché. Výsledok budeme rešďovať,“ dodal.

Prvý podpredseda SNS Andrej Danko v tejto súvislosti uviedol, že strana chce navrhnúť súbor opatrení, ktoré by obmedzili možnosť manipulácie volieb. „SNS bude navrhovať profesionalizáciu Ústrednej volebnej komisie,“ upozornil Danko. **Predseda Smeru-SD Robert Fico považuje úspech svojej strany v komunálnych voľbách za výsledok premyslenej personálnej politiky. „Neexistujú žiadne bašty, iba dobrí a zlí kandidáti.**

Je to v prvom rade úspech konkrétnych ľudí,“ poznal na margo úvah o zmenách v mestách, kde tradične vyhrávala buď ľavicová, alebo pravica. Smer-SD je podľa neho spokojný s tým, že v Bratislave podporil Ftáčnika, v prvom rade však podľa neho bude z tejto voľby profitovať samotné mesto. „Milan Ftáčnik je konštruktívny politik,“ povedal s dovetkom, že podľa neho bude viesť najšť dohodu s prevažne pravicovým zastupiteľstvom. (TASR)

Aj Richard Raši, aj SMER-SD

V druhom najväčšom meste republiky vládla pred komunálnymi voľbami napätá atmosféra. Šance oboch najväčších kandidátov boli teoreticky vyrovnané a za primátorom Ing. Františkom Knapíkom stál aj početný aparát pracovníkov magistrátu. Tesne pred „dňom D“ pravica dala vylepiť takmer všetky električky, autobusy a trolejbusy Dopravného podniku mesta Košice letákmi s textom „ked volíte Rašiho tak volíte SMER!“ V Knapíkovom volebnom štábe si naivne mysleli, že týmto sloganom získajú na svoju stranu tých, ktorí nepatria síce medzi priaznivcov strany SMER-SD, ale svoj hlas by predsa len dali jeho kandidátovi. Tento zúfalý krok pravice však priniesol úplne opačný efekt. Neodradil tých, ktorí sa v podstate nezaujímali o stranickú príslušnosť MUDr. R. Rašiho, ale naopak, zaktivizoval mnohých nerozhodných voličov. A tak akýsi skrytý útok proti SMER-u priniesol to, s čím štáb F. Knapíka rozhodne nerátal. R. Raši sa stal jasným víťazom primátorských volieb, ale zároveň SMER-SD vyhral aj voľby do mestského parlamentu. Získal v ňom 13 stoličiek a spolu so svojim koalíčnym partnerom, stranou Most-Híd, dohromady 18. SDKÚ-DS bude mať v mestskom zastupiteľstve iba 9 poslancov, dokonca o jedného menej ako nezávislí. KDH budú zastupovať ôsmi poslanci, dvaja SMK, ďalší traja iné politické strany ľavicového zamerania. Aj regionálne médiá museli jednoznačne konštatovať, že z mestského zastupiteľstva minimálne na štyri roky odišli takmer všetci „dinosauri“ z KDH, ktorí pre život a rozvoj mesta neboli prínosom. Košický „Biely dom“, tradičná bašta pravice, po rokoch sčervenal. Novému vedeniu mesta však nebude čo závidieť. Čaká ho veľmi veľa práce. VLADIMÍR MEZENCEV

Úsvit nestraničkej politiky

Dokončenie z 1. strany

V prudkom návale reklamnej predvolebnej komunikácie možno trochu zaniklo podstatné poslanstvo Milana Ftáčnika, ktorým je pojem participatívna demokracia. Na jednej strane je azda trochu zvláštne, že posvätné ikone súčasnosti – teda demokracii – je nahliedavo žiaduce dávať nejaké prívlastky, ale na druhej strane je zrejme, že všeobecne zakládnado prítomnej civilizáčnej epochy v jeho základnom etymologickom zmysle, ktorý označuje vládu ľudu, už dávno nik neberie vážne a najmä tí, ktorí sa etablovali ako jediní samozvaní majitelia patentu na uvedený spôsob riadenia verejných záležitostí. Ak sa relatívne nový politologický termín naplní konkrétnym obsahom, malo by to znamenať, že aktom volieb sa účasť občanov na správe komunity nekončí, ale sa začína. Lapidárnejšie povedané – pri najmenšom by v období medzi jednotlivými voľbami nemali mocenské orgány všetkých

stupňov fungovať ako akciové spoločnosti či spoločnosti s ručením obmedzeným v súkromnom vlastníctve štatutárnych predstaviteľov. Zatiaľ totiž ich jediná badateľná činnosť nápadne pripomína v najlepšom prípade charakter realitnej kancelárie. V horšom prípade by sme museli hovoriť o čoraz neodvratnejšom zosúvaní Slovenska so sféry sivej a čiernej ekonomiky. Milan Ftáčnik v najväčšom slovenskom sídlisku – v bratislavskej Petržalke (ktoré bol doteraz starostom) – dokázal, že ak nastane akýkoľvek výraznejší problém, tak nie je zajatcom záujmových podnikateľských zoskupení, ale autentickým voleným predstaviteľom občanov, s ktorými je ochotný a schopný komunikovať s cieľom najšť prijateľné racionálne riešenie. V tom spočíva kvintesencia participatívnej demokracie, na ktorej sa voliči zúčastňujú aj mimo jedného jediného dňa volieb. Dramatická zmena na elementárnom po-

schodí riadenia spoločnosti po dvoch desaťročiach prevažne stádovitého správania sa občanov naznačuje neprehliadnuteľný a významný posun smerom k osobnému a osobnostnému vnímaniu politiky. Prejavuje sa to aj v neporovnateľne vyššej volebnej účasti v malých obciach (vrátane nepočetných mestských častí Bratislavy), kde očividne zaväzujú každý hlas a kde sa ľudia bezprostredne poznajú, na rozdiel od anonymných aglomerácií, ku ktorým sa – tentoraz paradoxne – radia aj najľudnatejšie sektory hlavného mesta (napríklad práve Petržalka). V načrtnutých súvislostiach si dovoľím vysloviť neskromné želanie, aby ponaučenie z aktuálneho volebného vývoja primálo stranických lídrov k želannej pokore vo vzťahu k občanom, ktorí sú nielen teoreticky jediným legitímnym zdrojom a originálnym nositeľom moci, – namiesto dosiaľ pretrvávajúceho, ale už skutočne nemiestneho sebavedomia.

VRAŽDA PRÁVNÍKA V PRÁVNOM ŠTÁTE

Napriek tomu, že píšem o mimoriadne vážnej veci, dovoľte mi začať trochu ľahkovážnejšie. Pred mnohými rokmi, keď na Slovensku vychádzal obľúbený humoristicko-satirický časopis Roháč, slovenská obdoba českého Dikobrazu, uverejnil v ňom známy slovenský karikaturista Viktor Kubal vo svojej rubrike nazvanej Vaša Dita tento text: „Keď sme cestovali vlakom, veľmi sme zašpinili kupé. Cestujúci nadávali na železničiarov. Najviac sme nadávali my.“

Viem, že to nie je veľmi vhodné, ale tento text mi napadol, keď som čítal hromadný nárek slovenských pravicových médií (iné tu v rámci demokracie hádam ani nie sú) nad tragickou smrťou popredného právnika Ernesta Valka, ktorého zastrelili v jeho dome v Limbachu pri Bratislave. V tejto chvíli ešte nie sú známe motívy tohto obľudného činu, v každom prípade je známa metóda odstraňovania ľudí, ktorí sú z nejakého dôvodu niekomu nepohodlní, prípadne „nebezpeční“. Ide o metódu udomácnenu aj na Slovensku po novembri 89, po ktorom mala láska zvíťaziť nad nenávisťou. Preto ma zaráža skutočnosť, že medzi najväčšie a najhlučnejšie plačky sa dnes zaradili ľudia, ktorí sa najviac zaslúžili o prevrátenie hodnôt v našej spoločnosti. Nespomínam si totiž, že by v minulom režime boli nájomné vraždy prostriedkom vybavovania si účtov tak, ako je to dnes. Pravda, v tom čase tiež neboli v hre také obrovské peniaze v súkromných rukách, o ktoré treba prejavovať až také patologické obavy.

Osud právnika Ernesta Valka je v pravom zmysle slova osobnou tragédiou nesporne mimoriadne nadaného a pracovitého človeka a naslovovzatého odborníka. Aby taký človek, a najmä právnik, mohol naplno uplatniť svoj talent, musí sa vždy prikrýť priazňou mocných tohto sveta. Preto sa pán Valko už počas socializmu, keď pôsobil ako podnikový právnik, všemožne usiloval vstúpiť do radov komunistickej strany. Keďže sa mu to včas nepodarilo, po novembri sa okamžite orientoval na vtedy najmocnejšie hnutie Verejnoscť proti násilliu, a ako plynuli politické prúdy na Slovensku, vplával spolu s nimi do vtedajšej Slovenskej demokratickej koalície (SDK) a neskôr sa cez Občiansku konzervatívnu stranu dostal až do blízkosti dnes vládnucej SDKÚ-DS. Jednotlivé strany a hnutia sa mu odvdáčili rozličnými vysokými funkciami od podpredsedu Snemovne ľudu Federálneho zhromaždenia ČSFR, až po predsedu Ústavného súdu ČSFR. Samozrejme, ani na okamih nepochybujem o tom, že všetky tieto funkcie zastával len a len vďaka svojim osobným schopnostiam, vedomostiam a húževnatosti. Tým viac ma však zaráža istá naivita pána Valka. Práve vzhľadom na svoje vedomosti o tzv. právnom štáte a tiež vzhľadom na to, že figuroval a chystal sa figurovať v osobitne ošemetných kauzách – napríklad v Slovenskom plynárenskom priemysle a najmä v kauze Tipos, neuvedomoval si svoju zraniteľnosť v dnešnom svete, ktorý sám pomáhal budovať a ktorý je okrem iného typický tým, že závažné veci sa tu neriešia metódami práva, ale mafiánskymi praktikami, odmieta policajnú ochranu. Navyše býval sám v obrovskej vile na odlahlom mieste, ktorá mohla byť trňom v oku niektorým ľuďom svojou zbytočnou až spupnou rozľahlosťou, a takisto preto, že si ju postavil na mieste, na ktorom predtým stál verejnosti prospešný bazén tamojšieho zdravotného zariadenia, ktorý bol na neľúbosť mnohých miestnych obyvateľov záhadne vyňatý z areálu tohto zariadenia.

Vražda je v každom prípade najodsúdeniahodnejším zločinom. Smutné však je, že sa nad ňou najväčšími pozastávajú práve tí, ktorí mafiánske metódy po roku 1989 u nás zaviedli a udržiavajú ich pri živote. Právny štát totiž nie je štátom, v ktorom sa vraždia právnici.

LUBOMÍR TREFNÝ, In: Haló noviny, 13. 11. 2010 (ČR – krátené) (pôvodný názov Tragédia človeka)

VYŠE DVADSAŤ ROKOV PO ...

Krajina sa ocitla v tme a iba blesky z času na čas križovali oblohu a osvetľovali cestu nescesty, po ktorej putovala veľká skupina ľudí. Hmla, vichrica a prudký lejak sa striedali a putujúcemu národu tento živel prekážal v pochode i orientácii. Ľudia blúdili a zdalo sa, že tomuto putovaniu nebude nikdy koniec. Ich neskúsení vodcovia totiž iba inštinktívne určovali smer a spoliehali sa na šťastie pri svojom rozhodovaní. Počítali však aj s tým najhorším, ak by sa ľudia začali búriť a stali sa nebezpečnými. Tajne pozakopávali svoje cennosti a pre každý prípad mali pripravené aj únikové cesty. Zrazu však v tej hustej tme a studenej vichrici, keď nebolo vidieť ani na krok pred seba, unavení a popremízaní ľudia popadali do obrovskej hlbokkej jamy, akú dokáže vytvoriť iba príroda. Na jej dne sa ocitla celá skupina, chudobní i bohatí, bieli i čierni, starí i mladí, zdraví i chorľaví... Znova sa prejavila neskúsenosť ich vodcov, ktorí sa nedokázali ani len medzi sebou dohodnúť na tom, čo bude potrebné urobiť pre vlastnú zá-

chranu a potom aj pre záchranu tých ostatných. Nebezpečenstvo však ľudí zblúžuje a tak predsa len predstúpili pred svoj národ s jedine možným riešením: - Bude potrebné urobiť živý plot. Ako prví sa postavia k stene tí najmocnejší, na ich plecici sa stúpnu ďalší a potom zasa ďalší. Iba takto sa nám podarí vyslobodiť z priepasti, presvedčali svoj národ. Nastal spor o tom, kto bude na samom spodku a kto sa z tejto mizérie dostane ako prvý. Bohatí nechceli na svojich pleciciach držať chudobných a tí si zasa mysleli, že dosť už bolo panských privilégií i papalášskej nadradenosti. **Dlho sa škriepili a nedôverovali si. Veľká je totiž priepasť medzi chudobou a bohatstvom a nikomu sa ešte nepodarilo zmieriť tieto dva živly. Vždy sa však podarí chytrákovi a špekulantovi obalamutiť obyčajného človeka a tak tomu bolo aj tentokrát. Po chrbtach obyčajných jednoduchých a dôverčivých ľudí sa z tejto priepasti podarilo vyliezť ich vodcom a potom aj tým chytrákovi a špekulantovi, ktorí slúbili, že sa**

k jame vrátia a všetkých z nej povytáňujú.

A tak sa aj stalo. Vrátili sa k jame, ale povytáňovali iba tých potrebných, aby to v krajine ako tak fungovalo ako všade na okolí a aby sa vďaka nim mohli aj naďalej vyhrievať na výslni so svojimi privilégiami. No a tí ostatní čo ostali na dne sa znova mohli presvedčiť o pravdivosti slov svätého Augustína, že hojnosť jedných je príčinou biedy iných. Tak tomu bude na veky vekov.

Je to už stará legenda ktorú tu spomínam, no každým rokom si ju v tomto čase pripomínam. Znova tu bolo totiž výročie, keď sme uverili mužom vo vyťahaniých svetoch, rôznym špekulantom, chytrákovi a bezohľadným sebecom, ktorým sme dovolili po našich chrbtach vyliezť z jamy ako prvým. Pripomíname si však i to, čo sme získali a o čo všetko sme aj prišli. Ak si uvedomíme, že od tých čias už uplynuli viac ako dve desaťročia, tak sa mi na papier priam tlačia myšlienky o tom, že náš život už dávno mal byť bohatší, kludnejší a dôstojnejší.

RUDOLF SLEZÁK

Totalita pravicových strán

Až sa mi vždy zježia vlasy na hlave, keď počujem o totalite predprevratového obdobia na Slovensku. Sice čím ďalej tým menej sa minulý režim obviňuje z totality, ale stále sa ešte nájdu aj tí, ktorí nevedia riadne argumentovať. Svoju neodobnosť pri porovnávaní minulosti so súčasnosťou sa usilujú zakryť bombastickým označovaním vlády väčšiny totalitným režimom. Pritom snád' ani len nevedia čo je to totalita. Keďže ma k napísaniu tejto úvahy inšpirovali najmä nové voľby generálneho prokurátora, zostanem len pri otázke tajného hlasovania. Oprávnené sa počas novembrových udalostí v roku 1989 naši občania dožadovať zrušenia volieb podľa jednotnej kandidátky Národného frontu a zabezpečenia demokratických volieb za účasti všetkých politických strán. Do volebného zákona sa zakotvila povinnosť tajného hlasovania. Je chvályhodné, že aj po dvadsiatich rokoch od prevratu musí volič zájsť za plentu, kde má zabezpečenú anonymitu (tajnosť) hlasovania. V prípade, že tak neurobí, okrsková volebná komisia mu neumožní hlasovať. To, čo platí pre radového občana, sa však rozhodli ignorovať zvolení zástupcovia občanov v Národnej rade SR. Ako ináč si môžeme vysvetliť rôzne pokusy poslancov SDKÚ-DS, SaS, KDH a Most-Híd narušovať princíp najspravodlivejšej voľby, akou je tajná voľba? Neverím, že by im až natoľko prekážal súčasný generálny prokurátor, aby kvôli nemu porušovali

zásadu tajnosti. Ide im s najväčšou pravdepodobnosťou možno len o to, aby zlikvidovali Dobroslava Trnku. Asi im odmieta zobrať z ruky. Dnes je to generálny prokurátor, kto to bude zajtra? Zrejme sa pri ďalších voľbách do NR SR dočkáme aj jednotnej kandidátky pravicových strán. Ved' súčasná vládna koalícia Iveti Radičovej môže okrem ústavných zmien všetko. **Razantne využíva svoju nadpolovičnú, aj keď tesnú väčšinu na upevňovanie svojej moci. Joj, keby to robila predchádzajúca koalícia vedená Robertom Ficom.** To by bolo kriku v tzv. slovenských nezávislých médiách. O zahraničných demaršoch podnecovaných neúspešnými politickými stranami zo Slovenska ani nehovoriac. Najhoršie na tom všetkom je, že vzhľadom na mediálnu servilnosť sa už politici ani len nesnažia zakryvať vedomé porušovanie práva parlamentného poslanca rozhodovať slobodne podľa svojho svedomia. Vyhlásenia typu Bélu Bugára, že mali dvojité kontroly pri tajnom hlasovaní, Pavla Hrušovského, že mali zabezpečenú kontrolu hlasovania, potvrdzujú, že si naše pravicové strany necia záradu tajnosti volieb. Zrejme prijali zásadu: ja som tvorca zákona, kto je viac? Za trochu čestnejší prístup by sme snád' mohli označiť postoj Mikuláša Dzurindu, ktorý začal hovoriť aj o možnosti oficiálneho zrušenia tajnej voľby generálneho prokurátora.

Pokračovanie na 6. strane

PhDr. MILAN PIOVARČI
podpredseda Únie slovenských novinárov

Všeobecne platí, že len rodina zabezpečí zdravý vývin a výchovu potomstva v spoločnosti. Zdôraznime, že len rodina, ktorá vznikla na základe monogamného manželstva a najbližších príbuzenských vzťahov. Je to najmä preto, že rodinu tvoria manželia-rodičia, deti-súrodenci, prípadne starí rodičia. Monogamické manželstvo ako základ rodiny zabezpečuje oveľa lepšiu, kvalitnejšiu starostlivosť, opateru a výchovu detí, ale aj pomoc zostarutým a neraz nevládnym členom širšej rodiny - starým rodičom. Pri naša vzory ženskej nežnosti, mužskej priamosti, ľudskej súdržnosti, láskavosti, milosrdenstva, tolerancie... To však nie je jediné poslanie. Rodina musí vytvárať aj zdravý súlad so školou, aby sa maximálne využili schopnosti detí pri vzdelávaní a uplatnení v živote. Škola a rodina sa základom aj dobrých medzigeneračných vzťahov. Tento proces by mal popri škole podporiť aj pracovný kolektív, lebo tam je nevyhnutná sú-

držnosť mladej, začínajúcej generácie, a staršej generácie, ktorá obohacuje začínajúcu skúsenosťami odchádzajúcich. V práci sa uzatvárajú zložité viacvrstvové vzťahy. Medzi najdôležitejšie patrí medzi-generačná výmena, akou je napríklad pre mladších preberanie pracovnej erudície starších, na druhej strane snaha mladších pomáhať odchádzajúcej generácii ľahšie sa prispôbiť novým podmienkam, ktoré prináša život na odpočinku. Nebyvajú to ľahké situácie. Mladá generácia musí žiť s tým, že po rokoch odíde aj ona na odpočinok. Je to nevyhnutný kolobeh života. Preto je dôležité, aby to obe skupiny zoberali ako životnú nevyhnutnosť. Spoločnosť citlivo posudzuje aj starostlivosť bývalých zamestnávateľov i blízkej rodiny k tejto skupine ľudí. Seniorsky vek by mal byť vždy tým najsilnejším motívom pre dobrosrdečnosť a snahu pomôcť prežiť starým ľuďom jeseň života čo najspokojnejšie. Jeden zo seniorov nám povedal. „Ťažká a zložitá staroba má z tohto hľadiska výhodu, krásna a pokojná staroba zasa ne- výhodu - v oboch prípadoch pomerne skoro odchádzajú.“

POLITICKÉ SENTENCIE MILAN KENDA

ČO JE TO ZA REŽIM?
Čo je to za režim, v ktorom za poriadneho človeka pokladajú skôr asociála ako socialistu?

TEN, KTO SA VYZNÁ
Počká, ako to všetko dopadne. Ale už má pripravený čistý transparent.

BUDEM VAŠIM SPONZOROM!
Ak chcete, stanem sa vašim sponzorom. Budem sa za vás modliť.

VYBLEDNUTÍ ZELENÍ
Zelení iniciovali revolúciu. Dnes môžu nanajvýš prijať rezolúciu.

SMOLA, ČI GENETIKA?
Na rozdiel od prskaviek niektorí ľudia zhasnú bez toho, aby aspoň raz zažiarili.

FARMAKOLOGICKÁ TYRANIA
Barnumská reklama. Pochybny terapeutický efekt. Desiatky nežiaducich vedľajších účinkov... Na svet prišiel nový liek!

CESTY DO EURÓPY
Cesty do Európy vedú cez uličky lásky.

SPOLAHLIVÁ METÓDA
Najúčinnjšou redukčnou diétou je liberalizácia cien.

MEDIÁLNY BOOM
Dnes už každý našinec má svoj najobľúbenejší časopis: ten, ktorý sám vydáva.

VIETE, KDE SA STRATIL?
Kde sa stratil náruživý slovenský čitateľ? Utopil sa v televíznych kanáloch a internetovali ho na internete.

SME MALÝ NÁROD
Sme malý národ, ale schopný veľkých cien.

DOPLNENÉ PRÍSLOVIE
Slovo robí muža. A slová poslancu parlamentu.

K výsledkom komunálnych volieb

Ľudová strana - Hnutie za demokratické Slovensko ďakuje všetkým voličom - občanom SR, ktorí podporili v komunálnych voľbách 27. novembra kandidátov strany, ale aj nezávislých kandidátov známych ako členov a funkcionárov z ĽS-HZDS. Komunálne voľby potvrdili, že ĽS-HZDS má dostatok sil a odborníkov spolu s progresívnym programom orientovaným v prospech občanov na správu vecí verejných. Národno-demokratický prúd sa v týchto komunálnych voľbách opäť posilnil v slovenských regiónoch a hoci je ĽS-HZDS mimoparlamentnou opozičnou stranou, má dosť energie generovať neustále nových odborníkov posúvajúcich kvalitu života obyvateľov SR k pozitívnejším výsledkom.

STANISLAV HÁBER, riaditeľ Odboru verejnej mienky ĽS-HZDS

Stranícky klientelizmus v koalícii

Premiérka Iveta Radičová svojim mlčaním a predseda SAS Richard Sulík dokonca svojimi vyhláseniami potvrdili, že stranický klientelizmus a odmeňovanie sponzorov zo štátnych peňazí je oficiálnou politikou súčasnej vládnej koalície. **(kčl)**

Predseda NR SR Richard Sulík klamal

Predseda NR SR R. Sulík klamal, keď napadol poslanca NR SR za SMER - SD Petra Kažimíra v súvislosti s návrhom zákona o zmrazení platov poslancov. Peter Kažimír nebol predkladateľom tohto návrhu zákona, ten bol v parlamente riadne predložený spolupredkladateľkou, poslankyňou NR SR za SMER - SD J. Laššákovou. Ani neočakávame, že by sa R. Sulík za tieto svoje ďalšie klamstvo ospravedlnil. **(kčl)**

SLOVENSKÝ ROZHĽAD IBA NA INTERNETE

Dokončenie z 1. strany
Žiaľ, neprajnosť doby v ktorej žijeme a politické, ale najmä ekonomické okolnosti, ako aj nástup moderných informačných technológií si vyžiadali toto nepríjemné rozhodnutie.

V budúcom roku bude SLOVENSKÝ ROZHĽAD vychádzať už iba v elektronickej forme, teda ako internetové noviny. Sme si vedomí, že táto zmena zasiahne mnohých našich čitateľov, ktorí zatiaľ internet nemajú. Náhla zmena nie je iba východiskom z núdze, ale aj potreba vydávať noviny s novou internetovou tvárou.

Obsahovo budeme pokračovať v doterajších tra-

diciách, pričom s našimi dlhoročnými autormi sa nelúčime. Takže nebudú chýbať ani pravidelné rubriky, ktoré však dostanú nový šat. Úprimne ďakujeme za vašu doterajšiu priazeň, ktorú ste nám venovali, a veríme, že ju budeme cítiť aj naďalej. Ďakujeme tiež za povzbudzujúce a inšpiratívne listy, ktoré boli tým najlepším impulzom v našej tvorbe. My vám, vážení priatelia, za to sľubujeme, že urobíme všetko, čo je v našich silách, aby sme sa v lepších časoch opäť vrátili aj k tlačnému novinárskemu slovu Slovenského rozhľadu.

Dr. VLADIMÍR DOBROVIČ, šéfredaktor

GLOSÁR slovenského rozhľadu

PARTOKRACIA

Vládne a rozdávané trafiky, mohla by si povedať koalícia, najmä jej marketingová súčasť, ktorá si hovorí Sloboda a solidarita. Predseda parlamentu Sulík slobodne a solidárne (podľa ich štedrých príspevkov) dosadil sponzorov svojej strany na lukratívne miesta v dozorných radách štátnych podnikov. Hovoriť pritom, že tak to robili aj predchádzajúce vlády neobstojí, pretože to nemá nič spoločné so sľubovanou zmenou a transparentnosťou. Nezaostala ani premiérka, ktorá na úrad vlády prijala stranický dorast. Darom sa obyčajný človek Matovič snaží zachrániť reputáciu a otvoreným listom žiada svojich partnerov, aby aspoň zverejni-

li mená všetkých dosadených. Kto očakával výber odborníkov a konkurzy, bol sklamaný. Možno by sa ešte dala zachrániť transparentnosť, keby partokrati zverejnili cenník - napríklad miesto predsedu dozornej rady stojí sto tisíc, člen v rade 60 tisíc a podobne. Aby aj ostatní občania mali možnosť v budúcnosti zúčastniť sa na dražbe. Keď Werich a Voskovec v tridsiatych rokoch minulého storočia spievali, že „my už nie sme ľudia, my sme iba partaje...“ netušili, že napísali hit pre 21. storočie.

ZDRAŽOVANIE

Pekne nám to odsýpa. Vláda sa cez chaos dopracovala k zdražovaniu. Občas sa pohne v poslancoch svedomie

a aspoň pivárom dovolia trocha dýchať. Na všetkých ostatných sa to pomaly prisýpa. Finančníster Mikloš nás sice pri každej položke ubezpečuje, že je to zanedbateľné zvýšenie. Sú to iba jedno dve percentá, alebo pár centíkov. Ale stačí načrieť do múdrosti našich predkov a vieme, že „stokrát nič umorilo vola“.

VOLBY

Komunálne voľby sú za nami. Výsledky hodnotili politológovia a analytici a nevedeli sa celkom zhodnúť, ktorá strana vyhrala. Ja si myslím, že v týchto voľbách do značnej miery vyhral zdravý rozum. Prečo? Ľudia odignorovali hanlivú anti-kampaň. Prišlo ich k urnám

takmer 50 percent a v menších obciach takmer všetci, lebo im už nie je ľahostajné, kto a ako hospodári s ich peniazmi. Zvolili viac nezávislých poslancov ako v predchádzajúcich voľbách. Stručne povedané, zdá sa, že občania prichádzajú k rozumu, zatiaľ čo ich volení zástupcovia v parlamente ho začínajú strácať. Narastajú tam počty nesvojprávnych, ktorých vodka k urnám za ručičku. Iní si nosia fotoaparáty, aby oteckovi mohli ukázať, že ho v tajnej voľbe poslúchli. Ak sa tento vývoj bude stupňovať, budeme musieť zvoliť každému nesvojprávne poslancovi zodpovedného nástupcu. Takto veru tých 10 percent z platov v parlamente nikdy neušetria.

JOZEF ŠUCHA

Súhrnné výsledky volieb podľa obvodov a za SR

OBVOD	Počet obcí, miest, mestských častí v obvode	Počet obcí, miest, mestských častí, v ktorých bolo zvolené		Počet osôb zapísaných v zoznamoch voličov	Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	Účasť voličov v %	Počet odovzdaných obálok	Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby		Počet poslancov, ktorý sa mal zvoliť	Počet zvolených poslancov
		obecné, mestské, miestne zastupiteľstvo	starosta obce, primátor mesta, starosta mestskej časti					do obecného, mestského, miestneho zastupiteľstva	starostu obce, primátora mesta, starostu mestskej časti		
Bratislava	17	17	17	388 004	130 261	33,57	130 177	120 918	124 895	266	266
Malacky	25	25	25	56 884	27 206	47,82	27 189	26 166	26 495	224	224
Pezinok	17	17	17	48 691	23 889	49,06	23 872	23 080	23 467	159	159
Senec	29	29	29	53 320	26 130	49,00	26 125	25 345	25 385	235	235
Dunajská Streda	67	67	67	97 670	57 233	58,59	57 205	55 540	56 124	519	519
Galanta	36	36	36	79 622	40 508	50,87	40 491	39 296	39 666	320	320
Piešťany	27	27	27	53 974	26 287	48,70	26 275	25 483	25 725	216	216
Senica	52	52	52	87 912	43 825	49,85	43 817	42 376	43 005	432	432
Trnava	69	69	69	143 402	66 309	46,23	66 298	64 102	65 152	559	559
Bánovce nad Bebravou	43	43	43	30 893	17 504	56,66	17 501	16 956	17 119	245	245
Nové Mesto nad Váhom	51	50	51	75 120	37 806	50,32	37 799	36 441	36 624	391	390
Považská Bystrica	49	49	49	89 242	42 484	47,60	42 466	40 698	41 122	374	374
Prievidza	75	74	75	155 222	77 436	49,88	77 400	74 645	75 840	617	616
Trenčín	58	58	58	144 174	71 777	49,78	71 755	68 886	69 935	475	475
Komárno	41	41	41	88 219	48 216	54,65	48 203	46 813	47 254	346	346
Levice	89	89	89	96 633	49 792	51,52	49 782	48 560	48 594	614	614
Nitra	95	94	95	170 823	81 499	47,70	81 474	78 882	79 463	736	735
Nové Zámky	39	39	39	94 621	48 678	51,44	48 654	46 951	47 798	342	342
Šaľa	13	13	13	44 329	19 660	44,35	19 653	18 950	19 279	135	135
Štúrovo	23	23	22	26 760	16 415	61,34	16 408	16 029	16 171	167	167
Topoľčany	54	53	54	61 276	31 361	51,17	31 323	30 292	30 773	378	377
Čadca	23	23	23	72 389	39 012	53,89	38 994	37 731	38 281	239	239
Dolný Kubín	24	24	24	31 092	15 075	48,48	15 070	14 784	14 642	180	180
Liptovský Mikuláš	56	56	54	60 559	32 496	53,66	32 493	31 244	31 249	372	372
Martin	69	67	68	94 061	47 565	50,56	47 557	45 985	46 210	460	454
Námestovo	39	39	39	69 647	41 541	59,64	41 504	40 375	40 407	351	351
Ružomberok	25	25	25	48 234	25 881	53,65	25 845	25 062	25 096	203	203
Žilina	79	79	79	180 024	94 713	52,61	94 679	91 008	93 038	657	657
Banská Bystrica	42	42	41	92 924	41 887	45,07	41 870	40 462	41 076	286	286
Brezno	30	30	28	51 566	25 223	48,91	25 213	24 363	24 727	248	248
Lučenec	79	79	79	77 237	39 328	50,91	39 316	38 155	38 508	524	524
Rimavská Sobota	149	149	148	96 046	54 840	57,09	54 824	53 095	53 599	861	861
Veľký Krtíš	71	70	70	36 911	21 859	59,22	21 855	21 256	21 290	415	413
Zvolen	76	76	75	101 133	48 023	47,48	48 011	46 688	47 105	507	507
Žiar nad Hronom	68	68	68	74 339	41 509	55,83	41 493	39 937	40 514	475	475
Bardejov	86	86	86	59 306	34 155	57,59	34 146	32 963	33 238	515	515
Humenné	118	118	117	92 181	50 184	54,44	50 172	48 809	49 202	698	698
Kežmarok	41	41	41	48 698	26 647	54,71	26 644	25 605	25 849	294	294
Poprad	62	62	61	106 640	51 428	48,22	51 412	49 684	49 820	445	445
Prešov	134	134	133	171 281	87 163	50,88	87 146	84 171	84 929	924	924
Stará Ľubovňa	44	43	43	38 466	21 481	55,84	21 478	20 890	20 913	299	299
Stropkov	43	42	42	16 243	9 758	60,07	9 755	9 463	9 448	227	227
Svidník	68	68	68	26 120	15 659	59,95	15 657	15 253	15 150	360	360
Vranov nad Topľou	68	68	68	59 600	35 437	59,45	35 433	34 451	34 502	450	450
Košice	22	22	22	196 490	65 767	33,47	65 723	60 516	62 761	305	305
Košice - okolie	114	114	113	88 925	54 917	61,75	54 884	53 197	53 473	772	772
Michalovce	125	125	125	105 048	55 903	53,21	55 896	54 253	54 554	806	806
Rožňava	62	62	61	48 726	29 637	60,82	29 630	28 690	28 874	390	390
Spišská Nová Ves	56	56	56	95 987	51 186	53,32	51 169	49 145	49 617	439	439
Trebišov	82	82	82	82 530	48 577	58,85	48 560	47 257	47 486	580	580
SPOLU ZA SR	2 924	2 915	2 907	4 409 194	2 191 127	49,69	2 190 296	2 110 901	2 135 444	21 032	21 020

Výsmech demokracie na Slovensku

Keď vyjde toto číslo Slovenského rozhľadu, možno budeme poznať buď nového Generálneho prokurátora SR, alebo budeme bez vlády, lebo premiérka Radičová sa už niekoľko týždňov vyhráža poslancom, že ak zvolia Trnku tak skončí. Podobné ataky od premiéra na poslancov možno zažiť len na Slovensku alebo v niektorej africkej krajine. Je to skutočne na posmech, je to výsmech demokracie.

Rovnako, ako posledná voľba GP SR, kde získal najviac hlasov pán Trnka. To, čo sa dialo v budove Národnej rady Slovenskej republiky, skutočne nemá nič spoločné s demokraciou. Poslanci si fotia lístky, aby svojim šéfom dokázali ako volili. Alebo chodia voliť vo dvojici, aby sa náhodou pri voľbe nepomýlili a volili tak, ako „nám šéfovia prikázali“. Je celkom evidentné, že vo vládnej koalícii existujú dosť vážne rozpory, je evidentné, že poslanci a aj niektoré strany nie sú spokojné s tým, ako vedie vládu premiérka Iveta Radičová. Aj preto existuje toto vzájomné strázenie sa, aby tieto rozpory nevypukli navonok, aby sa držali pod pokrievkou. A aj tak vybuchli, dostali sa spod pokrievky, lebo niektorí poslanci nehlasovali tak, ako „nám šéfovia kázali“. Poslanci sú

zbavení svojprávnoti, nie sú slobodní. Ale ukázalo sa, že niektorí vybočili z radu. Hodnotí sa to ako zrada pani Radičovej. Tak to už je naozaj silná káva, prečo by hlasovanie poslancov podľa svojho svedomia a vedomia bola zrada pani Radičovej? Ak premiérka postavila svoju existenciu na tom, či bude Trnka alebo nebude Trnka, tak načo máme na Slovensku parlamentnú demokraciu?

Dvojtyždenník Slovenský rozhľad hneď po inštalácii vlády napísal, a tvrdil to naďalej, že tu existuje hra s voličom a občanom Slovenskej republiky, ktorú rozohrali koalíčné strany, teda niektoré z nich. Bolo od začiatku jasné, že pani Iveta Radičová je len dočasnou premiérkou, niečo ako z núdze cnosť. A to bude platiť aj v tom prípade, ak sa nestane GP SR

pán Trnka ale niekto iný. Príde ďalšia skúška, ďalší problém a dôjde k rekonštrukcii vlády. Tak, ako to bolo dopredu naplánované.

Okrem toho strana Smer na „cirkus Humberto“ v parlamente podala podanie na ÚS SR, ktorý jednoducho musí zareagovať na toto evidentné porušovanie demokratických princípov. lebo inak začnú občania pochybovať aj o tom, že je to najvyššia demokratická inštitúcia. Terajšiemu slovenskému parlamentu už neveria ani za máčny mak. **V okolitých štátoch a už v celej Európe neveriacky krúčia hlavami, čo sa to na Slovensku deje, o uštipačné poznámky niet núdze, reputácia Slovenska ako demokratickej krajiny je naštbená.** Ale inak to ani nemohlo dopadnúť, narýchlo zbúchaná vládna koalícia zo štyroch strán a dvoch čudných frakcií. A na jej čele stojí žena, ktorá nemá žiadne skúsenosti z vládnutia a hoci jej nemôžno vyčítať, že snahu má, výsledok tohto vládnutia je žalostný.

JÁN HORÁR

Iveta Radičová sklamlala televíznych divákov

Priama konfrontácia predsedníčky vlády SR Ivety Radičovej v televíznej relácii Markízy vyznela výrazne v jej neprospech. Od začiatku pôsobila akosi neisto. Zrejme si chcela dodať trochu odvahy využitím osvedčenej metódy, keď ma nepochvália iní pochválím sa sama. Hneď na začiatku relácie Na telo pripomenula výsledok prieskumu organizovaného agentúrou MKV, v dňoch 15. až 22. novembra, podľa ktorého je najdôveryhodnejšia politická. Podľa „ankety“, vzhľadom na mnohé veľmi rozdielne predvolebné výsledky tejto agentúry nemôžeme s určitosťou hovoriť o riadnom prieskume, ktorého výsledky by bo-

li relevantné so skutočnosťou. Ani pri veľkom fantáziirovaní nemôžem uveriť, že uvedená vzorka 1120 respondentov, by bola reprezentatívna pre populáciu SR z hľadiska pohlavia, veku, vzdelania, národnosti, veľkostných kategórií sídliť deväťkrát viac osôb. Táto vzorka bola preto určite reprezentatívnejšia, pričom treba ešte pripomenúť, že televíziu Markíza vzhľadom na jej provládne zameranie sledujú najmä priaznivci

vládných koalíčných strán. Nechcem byť jednostranný, ako väčšina „nezávislých“ médií na Slovensku. Záverečné vyznanie pani premiérky o neistých pocitoch vyzneli veľmi úprimne. Škoda, že v podobnom duchu neodpovedala aj na predchádzajúce otázky moderátorky. Tá ju na moje prekvapenie nešetrlila, neobchádzala problémy tak, ako to má vo zvyku v prípadoch, keď sú v štúdiu politici vládnej koalície. **V súvislosti s aktuálnou voľbou Generálneho prokurátora premiérka uviedla, že chce, aby v utorok 7.12.2010 (Slovenský rozhľad bude v stánkoch 8. 12. 2010) prebehla „regulárne a štandardne“. Či podporí avizovanú zmenu voľby**

z tajnej na verejnú ešte nevedela povedať. „Pravdou zostáva, že tajná voľba v tej podobe, ako ju dnes máme, nevedie k zvoleniu nového Generálneho prokurátora. Ale to neznamená, že jediná zmena, ktorá sa ponúka, je zamyslieť sa nad samotnou voľbou. Ja zásadne odmietam, aby sa pravidlá menili počas hry,“ vyhlásila v tejto súvislosti Iveta Radičová. Podľa jej vyjadrenia by voľba Generálneho prokurátora mala mať predovšetkým takú podobu, ktorú nebude môcť spochybniť Ústavný súd SR. Ostáva nám veriť, že v tomto zmysle ovplyvní aj svojich koalíčných partnerov.

VLADIMÍR DOBROVIČ

Verejné zhromaždenie poľnohospodárov a potravinárov SR sa uskutočnilo 30. novembra 2010 v blízkosti budovy Národnej rady SR v parku medzi Mudroňovou a Streleckou ulicou v Bratislave. Cieľom verejného zhromaždenia bolo prednesenie požiadaviek na stabilizáciu podnikateľského prostredia v agro-potravinárskom komplexe SR a odovzdanie petície za zachovanie slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva predsedovi Národnej rady SR Richardovi Sulíkovi. FOTO TASR - Štefan Puškáš

Čo s nezamestnanosťou?

Vládna koalícia vo svojej predvolebnej rétorike deklarovala ako zníženie nezamestnanosti takmer šibnutím čarovného prútika. A dnes sa deje niečo celkom iné. So zastavením výstavby diaľnic existuje masové prepúšťanie, pričom ide o tisíce ľudí, krachujú niektoré menšie podniky a prepúšťanie hrozí aj ďalším. Takzvané šetrenie sa tiež odrazí na prepúšťaní. Nezamestnanosť nijako neklesá, naopak stúpa a do leta budúceho roka značne vyskočí. Ale zo strany vlády niet ani chýru o nejakých systémových krokoch, ktorými by sa nezamestnanosť riešila v súlade s predvolebnou rétorikou terajších vládných strán A to sa ešte bude schvaľovať nový Zákonník práce, ktorý bude taký pružný, že prácu stratia ďalšie desiatky občanov. Slovenská premiérka pri návšteve zahraničnej firmy o dušu sľubovala taký Zákonník práce, že zahraničná firma bude môcť vyhadzovať ľudí, ako sa jej bude páčiť. Teda pružne.

Voľno pani premiérky

Nezvolenie nového GP SR a hlasy pre pána Trnku sú jasný signál pre súčasnú premiérku, aby naplnila svoje slová o tom, že „bude mať voľno“. V koalícii tábor rastie nespokojnosť s výkonom funkcie premiérky Ivety Radičovej. Naozaj nejde o Trnku, ale o premiérku. Keby bol na čele vládneho kabinetu chlap, ten by reagoval na tento marasmus a chaos zložením funkcie. Slovenská premiérka namiesto toho uteká zachraňovať PKO, čo nie je jej vec, ale robota pre nového bratislavského primátora. Hľadanie riešení a riešenia, ktoré tak často počujeme z úst premiérky, sú v tomto prípade nanič. Ak sa aj nájdu, tak budú len dočasné a kríza prepukne o pár mesiacov znova. Ak premiérka zloží funkciu, teda dá si voľno, nestane sa nič, čo by otriaslo Slovenskom. Ak vo funkcii zostane, našt-

bená dôvera medzi koalíčnými stranami sa bude ďalej prehlbovať. Niekedy treba prepriať na začiatku cesty, keďže koníky nevládu fahať náklad, lebo sú ťahané.

Svätý Štefan na zástave

Viktor Orbán chce v susednom Maďarsku doslova preorať ústavu krajiny a okrem iného mať svätého Štefana na zástave Maďarskej republiky. Je to celkom jasný signál, že ide o zjednotenie všetkých Maďarov pod zástavou svätého Štefana, teda o „Magyarország“. Všetky kroky maďarského premiéra, cez dvojité občianstvo, volebné právo pre zahraničných Maďarov a ich zjednotenie pod zástavou svätého Štefana hovoria jasnou rečou, ale Slovenská republika je ticho a na nič nereaguje. Dokonca chceme zmeniť slovenský zákon, ktorý bol reakciou na maďarský zákon o dvojakom občianstve. Slovensko pomaly stráca svoju identitu, spoliehať sa totiž na to, že sme v EÚ a všetko vyrieši Brusel, je veľký omyl. Lebo tak, ako Brusel vyriešil Kosovo, tak môže vyriešiť aj južné Slovensko.

Dôchodky po starom

Nová valorizácia dôchodkov cez parlament neprešla a tak dôchodky sa budú vypočítavať naďalej po starom, teda švajčiarskym systémom, ako doteraz. Inak povedané, minister Mihála „rež a rúbaj do krve“ neprešlo. Zostal teda nezmenený aj princíp zásluhovosti. Dôchodky však budú rásť o menšie percentá, budúcoročných 1,8 percent je skutočne minimum, ktoré sme tu už roky nemali. Vianočné príspevky pre nižšie dôchodky naozaj nebudú sanovať už súčasné zdražovanie, nehovoriac ešte o tom, ktoré príde v novom roku a v rokoch ďalších, pretože súčasná vládna garnitúra vo svojom chaotickom marazme nás dostane znova tam, kde sme boli za prvej Dzurindovej vlády. DANIEL BACHÁT

A. Ďurkovský zrušil zmluvu

Odchádzajúci primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský (KDH) odovzdal v utorok (30.11.) riaditeľovi Bratislavského kultúrneho a informačného strediska (BKIS) Vladimírovi Grežovi okamžité zrušenie zmluvy, na základe ktorej BKIS prevádzkovala bratislavský Park kultúry a oddychu (PKO). S odvolaním sa na overené informácie to v stanovisku iniciatívy Zmena zdola, Demokratickej strany (DS) a Demokratickej únie (DÚ) uvádza samosprávny politik a exkandidát na funkciu primátora Ján Budaj. „Tento škandalózný krok znamená zastavenie činnosti PKO napriek tomu, že až do Vianoc je v tejto inštitúcii plánovaných a aj zmluvných viacero kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré sa teda uskutočnia v rozpore s právnym stavom, aký vytvoril Andrej Ďurkovský,“ vyhlásil Budaj. Primátor Ďurkovský podľa neho zrušil zmluvu o činnosti BKIS v PKO bez varovania a bez lehoty, v ktorej by mohli činnosť postupne utlmiť. „Toto konanie je o to viac zarážajúce, že zrušenie činnosti PKO bolo predložené až po tom, ako sa skončili voľby, teda v dobe, keď bývalému primátorovi Andrejovi Ďurkovskému vypršal mandát,“ zdôraznil Budaj. Aktivisti Zmena zdola, DÚ, DS sa preto obracajú na nastupujúceho primátora Milana Ftáčnika, aby verejnosť a riaditeľa BKIS neodkladne informoval o tom, ako bude riešiť „bezprávný stav akcií, ktoré sa uskutočňujú vrátane dnešného dňa v PKO a sú naplánované do Vianoc“. „Druhou otázkou je, či konanie Andreja Ďurkovského bolo v súlade s jeho kompetenciami a či z neho vznikne hlavnému mestu povinnosť uhradiť penále alebo iné nároky zo strany subjektov, ktoré majú platné zmluvy o prenájme priestorov v PKO od BKIS,“ podčiarkol Budaj. (TASR)

Totalita pravicových strán

Dokončenie zo 4. strany

Aj na základe, z historického pohľadu, krátkodobého obdobia sa však môžeme oprávnene domnievať, že keď im bude opäť vyhovovať tajná voľba, dočkáme sa zo strany SDKÚ-DS opätovnej požiadavky na zavedenie tajnej voľby. Robiť si zo zákonov hrací kalendár je tiež minimálne nezodpovedné. Postup koalíčných poslancov pri voľbe generálneho prokurátora predsa najsilnejšej slovenskej politickej strany Smer-SD Robert Fico výstižne označil za výsmech demokracie. Pretože niektorí poslanci NR SR pristupovali k voľbe v dvojiciach, aby si navzájom kontrolovali hlasovacie lístky, ďalší sa fotografali, aby vraj mohli potvrdiť svoju lojalnosť rozhodnutiam súčasnej vládnej koalície.

Premiérka Iveta Radičová pred voľbou znovu pripomenula, že v prípade zvolenia Dobroslava Trnku „bude v hre“ aj jej demisia, ktorá by znamenala pád vlády. Podľa vyjadrenia predsedu poslanckého klubu SNS Rafaela Rafaja národniarov „by síce potešilo, keby táto antisociálna a antinárrodná vláda padla,“ ale neteší ich, že voľba generálneho prokurátora mala dehonestujúci charakter, keď si viacerí poslanci vládnej koalície fotografovali hlasovací lístok spolu s poslancovým preukazom. Tajná voľba podľa neho nebola tajnou voľbou, bola to len fraška, zaznamenaná na niekoľkých desiatkach mobilných telefónov. VLADIMÍR DOBROVIČ

Docent Dr. Jozef Mravík, CSc., oslávil významné životné jubileum SO ŠIROKO OTVORENOU SLOVANSKOU DUŠOU

Nie tak dávno medzi rady osemdesiatnikov vstúpil doc. Dr. JOZEF MRAVÍK, CSc., významná osobnosť, nielen slovenskej kultúry. Rodák z Kňazíc (teraz Žitavany) pri Zlatých Moravciach už v chlapčenských rokoch zaujal nielen vzťahom k futbalu, v ktorom sa mu mimoriadne darilo, ale aj svojou pedantnosťou, poriadkumilovnosťou a príkladnou precíznosťou. V tých časoch všetko nasvedčovalo tomu, že sa z neho stane vynikajúci ekonóm. Je síce pravda, že v tomto odbore určitý čas pôsobil a získal patričné skúsenosti, ale nakoniec dostali prednosť spoločenské vedy a kultúra.

Nečudo, že jeho prednosti sa prejavili v jeho bližšom i širšom okruhu a tak dostal dôveru pôsobiť ako funkcionár národných výborov, konkrétne na ONV v Zlatých Moravciach a potom na ONV v Nitre. Bola to síce zaujímavá práca s ľuďmi a pre ľudí, veď ako tajomník ONV musel deň čo deň riešiť nemálo zložitých situácií, za ktorými však vždy videl predovšetkým človeka. Jeho osobné vlastnosti a schopnosti ho predurčili na významnú funkciu – stal sa

NÁMESTNÍKOM MINISTRA KULTÚRY SSR.

Vykonával ju až šesťnásť rokov. Počas jeho pôsobenia na ministerstve stála na jeho čele významná osobnosť slovenskej kultúry, básnik Miroslav Válek. V tom istom čase bol ďalším námestníkom ministra kultúry uznávaný slovenský literát Pavol Koyš. Kolegovia a zároveň úprimní priatelia... Jubilant práve preto na tie roky v blízkosti týchto majstrov slova a pera spomína skutočne len v tom najlepšom. Dali mu veľmi veľa, obohatili ho, dnes je moderné hovoriť, že ho posunuli ďalej. Nečudo, že na týchto dvoch veľikánov slovenskej literatúry spomína vždy s patričnou úctou a nostalgiou.

Doc. Dr. Jozef Mravík má sám osobne veľký podiel na tom, že zbory pre občianske záležitosti v slovenských obciach a mestách, ako aj obecné kroniky sa dostali na takú úroveň, ktorú nám závideli mnohé európske krajiny, vrátane tých bohatších a západne od nás.

OBČIANSKE OBRADY

boli tým, čo reprezentovalo a zároveň obohacovalo našu kultúru a pritom vždy vychádzali z našich národných tradícií a zvykov. Jednoznačne, dosiahli vo všeobecnosti takú kvalitu, že sa k nám chodili z nich učiť predovšetkým naši susedia. Stali sa súčasťou národného kultúrneho bohatstva a niesli stopy práce nášho jubilanta. Žiaľ, po roku 1989 sa pre mnohých tzv. demokratov stali „z ideologického“ hľadiska neaktuálne a neprijateľné, ale aj dnes na radniciach slovenských miest sa pri rôznych slávnostných príležitostiach, našťastie, stále používa to, čo nám zanechal Jozef Mravík so svojimi spolupracovníkmi. Primátori a starostovia síce prichádzajú a odchádzajú, ale

METODICKÝ SYSTÉM

občianskych obradov, vypracovaný v 70-tych rokoch minulého storočia, tu zostane ešte veľmi dlho.

V časoch prestavy a významných spoločenských a politických zmien sa docent Mravík stal vedúcim tajomníkom Slovenského ústredného výboru Zväzu československo – sovietskeho priateľstva. Práve jeho zásluhou sa v činnosti slovenskej organizácie ZČSSP objavovalo stále menej formalizmu, ktorý bol veľmi často sprievodným znakom mnohých organizácií, združených v Národnom fronte ČSSR. Napriek tomu, že ZSSR bol v demokratizácii verejného života poriad-

ny krok pred nami, po Novembri 1989 sa práve táto organizácia stala terčom útokov tzv. progresívnych síl. ZČSSP sa na Slovensku práve zásluhou J. Mravíka pretransformoval na Spoločnosť priateľov s národmi ZSSR a neskôr na Spoločnosť priateľov s národmi Spoločenstva nezávislých štátov. Táto organizácia mohla existovať bez problémov až dodnes, ale predvídavosť Jozefa Mravíka viedla k vzniku novej organizácie, pričom práve on si na Slovensku predovšetkým uvedomoval, že idea slovanskej vzájomnosti patrí k najvýraznejším ideám Európy s dôrazom na to, že ide predovšetkým o ideu kultúrnej vzájomnosti. Dr. Jozef Mravík bol možno prvým nielen u nás, ale dokonca na celom svete, ktorý si uvedomoval, že pokiaľ idea slovanskej vzájomnosti ostáva na platforme kultúry, tak

JEJ PERSPEKTÍVY VŽDY RÁSTLI,

ale ak v nej začali prevládať prvky ideológie, tak sa tieto perspektívy zmenšovali. Práve preto bol v apríli 1993 hlavným iniciátorom zrodu občianskeho združenia – Združenia slovanskej vzájomnosti, dobrovoľného, moderného, záujmového, nezávislého kultúrno – spoločenského hnutia, otvoreného pre všetkých, ktorým nie je cudzia myšlienka slovanskej vzájomnosti. Bez ohľadu na ich národnosť, sociálne postavenie, náboženské vyznanie a politickú príslušnosť. Odvtedy stojí na čele tejto organizácie, ktorá združuje predovšetkým intelektuálov, či už pedagógov od základných škôl po univerzity, vedeckých pracovníkov, novinárov, pracovníkov v kultúre, úspešných podnikateľov...

ZDRUŽENIE SLOVANSKEJ VZÁJOMNOSTI

sa tak stalo spoločenským subjektom tvorivého myslenia, inštitútom dialógu a polemiky generácií, skupín a jednotlivcov, ktorým leží na srdci štúdium, sprostredkovanie a ochrana kultúrnych hodnôt slovanských národov.

Od svojho vzniku si toto občianske združenie vybudovalo veľmi solidnú pozíciu nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Z iniciatívy už terajšieho osemdesiatnika začalo Združenie pred desiatimi rokmi vydávanie časopisu Slovánska vzájomnosť. Docent Mravík je okrem toho spoluzakladateľom Medzinárodného fóra Vyslanci slovanstva.

Neobyčajnú pozornosť si zasluhuje publikačná činnosť jubilanta. Stačí spomenúť iba niektoré názvy jeho prác: Slovanstvo včera, dnes a zajtra, Kultúra v globálnej kríze sveta, Eurointegrácia – objektívny vývojový proces, alebo mýtus?, Spredmetnené slovo alebo o kultúre a politike, Vzájomnosť v toku času...

Nemalý priestor by zabral aj zoznam rôznych medzinárodných konferencií na organizácii ktorých sa sám podieľal, či „iba“ vystupoval so zaujímavým a hodnotným referátom. Napriek jeho veku dokáže si vždy na takúto

Jubilantovi blahoželel v mene Únie slovenských novinárov jej predseda Jozef Kuchár. Prácu Jozefa Mravíka vysoko ocenili Ján Tužinský, predseda a Pavol Janík, tajomník Spolku slovenských spisovateľov a mnoho významných osobností kultúrneho a spoločenského života, nielen zo Slovenska ale aj zo zahraničia.

príležitosť pripraviť kvalitný aktuálny príspevok, pri ktorom nikto nemôže zostať pasívnym účastníkom konferencie alebo seminára. Jubilant sa sám charakterizuje ako teoretik kultúry a kultúrny politik. Nie náhodou, veď vzťahom medzi kultúrou a politikou venoval a stále venuje celé desaťročia. Zároveň sú veľmi dobre známe jeho organizátorské a ľudské kvality, ktoré sa odzrkadľujú v jeho práci vo funkcii predsedu Slovenskej rady Združenia slovanskej vzájomnosti. Pre mnohých z nás oslava päťdesiatky znamená už čas bilancovania doterajšieho života, prevažná väčšina tak robí pri šesťdesiatke. V prípade doc. Dr. Jozefa Mravíka, CSc., akoby sa zastavil čas. Ani pri dovršení 80 rokov života ešte nenadšiel čas na uzatváranie kapitol s dosiahnutými výsledkami a úspechmi. Možno práve v tom sa skrýva

TAJOMSTVO JEHO OPTIMIZMU

a závideniahodnej energie. Na minulosť sa pozerá iba z pohľadu konfrontácie so súčasnosťou, na obdobie, z ktorého treba hľadať inšpiráciu do budúcnosti a využívať z neho nazbierané poznatky a skúsenosti. Práve preto má on a pod jeho vedením celé Združenie slovanskej vzájomnosti toľko plánov a predsavzatí.

Čo preto zaželať tomuto vzácnemu človeku k významnému životnému jubileu? Predovšetkým pevné zdravie, veď iba tak sa celá slovenská kultúrna verejnosť môže dočkať jeho ďalších odborných prác a živých vystúpení, bez ohľadu na to, či budú zamerané na problémy domácej alebo globálnej kultúry, medzinárodnej politiky alebo slovanskej vzájomnosti. Všetci okolo neho, vrátane našej redakcie, mu želáme mať okolo seba naďalej veľa úprimných priateľov, spolupracovníkov...

Želáme mu spoločne s množstvom známych, aby mal po ďalšie roky života okolo seba tých najbližších, ktorých má tak rád, manželku, synov, vnúčatá, ktorí mu vytvárajú spoľahlivé rodinné zázemie, v ktorom môže tvoriť a pripravovať ďalšie plány a perspektívy rozvoja slovanskej kultúry a vzájomnosti. Tak teda, náš milý Jozef: ŽIVJO, ŽIVJO, MNOGAJA LJETA, ŽIVJO NÁM!

Len to najlepšie želá kolektív redakcie
SLOVENSKÝ ROZHĽAD

Znepokojenie a znepokojuvanie

V najnovšej knižke Pavla Janíka HOVORCA SAMÉHO SEBA (Vydavateľstvo Matice slovenskej, s.r.o. 2010), priblížil nám autor svojho kus života priťažlivo „ťažkého“. Ale svojím spôsobom nám rovnako poodhaľuje aj tú stranu tváre našej politiky, kultúry, štátnosti a ľudskej mišerie, o ktorej by sme radšej mlčali, keby sme z podstaty profesie nemuseli hovoriť a písať. Úprimne povedané, bez tejto výbavy, ku ktorej treba pribaliť hudbu a maľovanie, nijako si neviem Pavla Janíka ako ľudskú bytosť predstaviť. Z tohto aspektu som sa pri niektorých otázkach čulých respondentov neraz pobavil, lebo rovnako si neviem predstaviť, aby sa práve Pavol Janík neocitol tam, kde sa niečo rozhodujúce deje, aby sa k tomu nevyjadril, aby sa takej veci nedotklo jeho razantne britké pero, aby ho taká vec nechala na pokoji ako básnika, dramatika, publicistu a kompletneho človeka - humanistu.

Hoci ide o časovo pomerne vzdialené rozhovory Pavla Janíka naozaj charakterizujú ako konzistentného tvorca. Jeho vyhranená orientácia nie je nikde ani náhodou kolísavá, alebo protichodná. Pohľad na javy a fakty vývinu našej literatúry, kultúry a spoločnosti sa časom skôr zostruje a prehľbuje. Hoci o vonkajšom svete sa to isté povedať nedá. To len potvrdzuje skutočnosť, ba aj konštatovanie niektorých jeho partnerov v rozhovoroch, že autor vstúpil do literatúry ako intelektuálne a ľudsky pripravený. Teda aj osobnostne zrelý. S dostatočne jasným konceptom básnika, dramatika a publicistu, ktorý sa nemusí ohnúť pred každým vetrikom slovenského politikárčenia a kupčenia s dušami. To, čo iných možno zlomilo (napríklad pôsobenie v reklamných agentúrach), Janíka skôr posilnilo. Tam, kde mnohí stratili aj seba, Janík sa znova kreatívne potvrdzoval, hľadal v sebe nové impulzy a tie jeho tvorbu prehĺbili. Nielen v poézii, ale aj v dráme a v neposlednom rade aj v jeho skvelej analytickej publicistike. Pripomeniem tu jeho skvelú analýzu, ktorá je spojená s názvom štátu, štátnymi symbolmi – teda s fenoménmi znaku, jeho použitím a ideovým zmyslom. Nič presnejšie som z pera slovenského autora nečítal. Žiaľ ako sa sústavne presviedčam nijako sa z tohto analytického materiálu nepoučili a zrejme ho ani nečítali lídri našich politických strán. Ale to je jav, na ktorý sme v praxi zvyknutí. Tak či onak cesta, akou prešiel Pavol Janík prostredníctvom rozhovorov v prítomnej knižke, vyzýva nás priamo i nepriamo hlbšie sa zamyslieť nad našimi vlastnými životmi. Ale aj nad míľnikmi cesty celej spoločnosti. Odpovede Pavla Janíka sú často tragické, nie kvôli tomu, že sú pesimistické, ale preto, lebo sú satirické! Dobré sa pamätajú, ale keď sa z nich čitatelia aj spamätajú, nezostáva im vždy veľa priestoru na únik z toho, s čím sú nútení žiť... Je to v prisnom zmysle gogolovská stratégia, ale je zušľachtená nehou, kultivovanosťou, ktorú básnik uprednostňuje pred tvrdosťou fakticky prítomnej reality. Prakticky všetky odpovede v prítomnej knižke sú poznačené trópmi. Inak povedané, sú metaforické a preto ich pokojne môžeme čítať ako keby sa odohrávali v prítomnosti, hoci vieme, že mnohé z nich by dnes nevyšli, lebo nielen respondenti sa zmenili, ale nevychádzajú ani noviny, v ktorých boli uverejnené. O to dôležitejšia je prítomná knižka, občerstvujúca mnohé konotácie našich vnútorných premien a vonkajších zmien.

K týmto vážnym posolstvám spolu s protagonistom rozhovorov nespochybniteľne patria aj autori rozhovorov. Neuvádzam ich tu čisto z úsporných dôvodov, lebo ak by som chcel byť spravodlivý, musel by som uviesť celý obsah knihy. Aj pre nich aj pre mňa v tejto chvíli je a bolo azda to najpodstatnejšie, priblížiť čitateľovi pocity, postrehy, čriepky z bohatého príbehu osobnosti akou je Mgr. art. Pavol Janík, PhD. Ale urobiť to naozaj poriadne môže len knižka Hovorca samého seba. Hovorím to s pocitom istého nezakončenia týchto zopár postrehov, ale súčasne ma k tomu oprávňuje povaha rozhovoru, v každom totiž zostáva niečo, čo sme chceli, ale nikdy nepovedali vtedy, keď sme chceli!

JÁN TUŽINSKÝ

Vysielanie pre menšiny

Rozšíriť vysielanie pre menšiny vo verejnoprávnej televízii chcú maďarskí spoluobčania, podobne aj Slováci žijúci v zahraničí, samozrejme aj Ukrajinci, Rusíni. Potom aj Poliaci, Česi, aj Chorváti či Nemci. To znamená, že druhý program verejnoprávnej televízie po zlúčení s SRo bude tvoriť z väčšej časti vysielanie pre menšiny. Kde potom bude šport, ak sa zruší STV3? Vysielanie pre menšiny v prestávkach vysielania športu je nezmysel, ktorý dokonale otrávi diváka. Alebo bude vysielanie pre menšiny na jednotke? V ktorých Krajcerových krokoch na likvidáciu Slovenskej televízie sa to dozvieme? To zrejme nevie ani on sám. Poslanci odhlasovali fúziu a ty divák čakaj, čo sa bude diať ďalej. A ak si nespoľahlivý, môžeš sa ísť sťažovať na lampáreň. (dk)

Veľké riziká a nezvratné škody

Z vystúpenia Mareka Maďariča, exministra kultúry v parlamentnej debате

Návrh na zlúčenie Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu nemá zmysel vylepšovať a opravovať. V tejto chvíli je fúzia svojou nepripravenosťou zo strany ministerstva kultúry, vid' 700 pripomienok za 2 dni ako aj nepripravenosti Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu krokom chybným a negatívnym vo svojej podstate. Ak by zlúčenie Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu, malo priniesť deklarované ekonomické aj ďalšie efekty, ak by malo byť zmysluplné, muselo by byť inak pripravené a museli by mu predchádzať iné kroky, ktoré by sa týkali okrem nevyhnutných analytických a procesných podkladov predovšetkým finančného stabilizovania verejnoprávných médií a vyriešenia problémov ich zastaralej infraštruktúry vrátane jej budov, ktoré aj po zlúčení zostanú nevyriešenou prevádzkou a technologickou záťažou.

Keďže na tieto otázky mechanické zlúčenie odpovede nedáva, je zrejme, že je robené kvôli cieľu, na ktorý dáva až príliš jasné odpovede a síce kvôli politickému ovládnutiu verejnoprávných médií, ich kontrolných orgánov a manažmentu. **Zlúčenie Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu sa predkladá verejnosti ako zázračné riešenie** ako samospása a koalíční poslanci mu prítakávajú v poslušnej koalícijnej viere, že to tak proste bude, že zlúčenie Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu je to zázračné, na čo doteraz nikto neprišiel a tým zlúčením od budúceho roku vyriešime všetky chronické problémy verejnoprávných médií. Zlúčenie je však jedna veľká

POTEMKINOVSKÁ DEDINA

s tým rozdielom, že sa ním napáčajú aj nezvratné škody. Zlúčenie sa navrhuje údajne z dôvodu hrozby značnej hospodárskej škody, odvolávajú sa na deficit Slovenskej televízie v roku 2011 vo výške 37 miliónov eur. Z návrhu zákona však vôbec nie je zrejme, ako samotné zlúčenie vyrieši tento zatiaľ predpokladaný deficit. **Návrh hovorí o úspore vo výške 1,6 milióna eur, ktoré by malo priniesť zlúčenie. Táto suma však netvorí ani 5% údajného deficitu Slovenskej televízie a vôbec nikde**

NEMÁME VYČISLENÉ

transformačné náklady. Preto sa domnievam, že nakoniec sa v budúcom roku neušetří ani milión eur, čiže ako som už viackrát uviedol, to, čo návrh deklaruje ako svoj cieľ nemôže splniť, pretože na to nedáva žiadne záruky a neobsahuje žiadne riešenie. Azda len to, že v koalícii sa verí, že možno príde kúzelník. Okrem toho, tento návrh prináša veľké riziká a nezvratné škody, ktoré mnohé boli pomenované v pripomienkovom konaní, či už ide o zásah do duálneho systému a do reklamného trhu, absurdné limitovanie vysielania STV na dve programové služby, právne problémy najmä vo vzťahu k autorským právam, ale aj právne problémy vo vzťahu k Európskej únii a napokon

ÚPLNÉ SPOLITIZOVANIE

verejnoprávných médií. Je to návrh amatérsky, bez podkladov, bez riadnej odbornej a legislatívnej diskusie a mimochodom bol nastolený zásadným porušením legislatívnych pravidiel. Tento návrh je len jedno veľké gesto, ktoré sa falošne vydáva za razanciu, odvahu, reformu. **Po tomto kaskadérom kúsku už dnes minister kultúry a koalíčná rada hľadajú toho kúzelníka alebo kaskadéra, ktorého zvolia a poveria tým, aby si dal hlavu do slučky** a aby s milostivo prisúdeným štátnym rozpočtom zredukoval vo verejnoprávných médiách všetko neefektívne. Ak žobrácky rozpočet nedodrží, bude odvolaný a už máme skúsenosti s tým, že pravica považuje za neefektívnu predovšetkým samotnú tvorbu. Upozorňujem na to tvorcov, ale aj divákov a poslucháčov, ktorí si začali zvykať v poslednom roku na renesanciu

PŮVODNÝCH PROGRAMOV

nielen v Slovenskom rozhlase, ale už aj na obrazovke Slovenskej televízie.

Tento trend, ktorý nastal vďaka zmluve so štátom a vďaka lepšiemu výberu úhrad, sa skončí skôr, ako sa mohol rozvinúť. Počúvam často najmä z koalíčných radov, že pre verejnoprávne médiá sa v minulom období nič neurobilo. Pravdou však je, že chronické problémy verejnoprávných médií sa práve v posledných štyroch rokoch, začali riešiť realistickým spôsobom. Za štyri roky sa však nedá napraviť to, čo sa zanedbávalo pätnásť rokov. Dnes je populárne hovoriť o tom, že Slovenská televízia, to je katastrofa, a nielen finančná. **Je pravda, Slovenská televízia má finančné problémy a veľké a nech si za to nesie zodpovednosť manažment, zodpovednosť tam, kde príčinou bolo mrhanie financiami, ak sa preukáže. Ale je nespravodlivé tvrdiť, že Slovenská televízia sa nezačala v poslednom období programovo zlepšovať.** Povedať to je nepopulárne, o to viac, že to nevie o sebe povedať ani samotná Slovenská televízia, ani o svojich

dokumentoch, ani o svojich kultúrnych magazínoch, ani o svojich pôvodných filmoch, o seriáloch, ani o svojich klubových filmoch, ani o svojom spravodajstve, ktoré sa nutne nezačína sériou príspevkov o vraždách a dopravných nehodách.

Niekedy som mal aj ja pocit, že manažment Slovenskej televízie

VIE LEN PLAKAŤ.

Slovenský rozhlas je iný príklad, situácia je tam priaznivejšia, a to nielen za súčasnej generálnej riaditeľky, ale dlhodobo. Na to by velebiteľia súčasného manažmentu nemali zabúdať. Situácia v Slovenskom rozhlase bola vždy priaznivejšia, či už to bolo spôsobené menším politickým tlakom, šťastím na lepších riaditeľov, alebo hlbšou rozhlasáckou kultúrou. **Takže ani generálna riaditeľka Zemková by dnes nebola v čiernych číslach, keby sa nezlepšilo v posledných dvoch rokoch financovanie verejnoprávných médií.** Od vyššieho výberu úhrad, a to bez toho, aby sme tento poplatok zvýšili, cez vykompenzovanie za oslobodených poplatníkov, cez dotáciu na národnostné vysielanie, až po zmluvu so štátom. Bez tohto by zostala aj generálna riaditeľka Zemková, ktorá bola v minulosti vášnivou

ODPORKYŇOU ZLÚČENIA

Slovenskej televízie a rozhlasu, to len tak na okraj, je druhým Richardom Rybníkom pre Slovenský rozhlas a rozhlasoví pracovníci to dobre vedia, dobre si pamätajú pôsobenie v jej prvých rokoch v Slovenskom rozhlase. Súčasná programová renesancia v Slovenskom rozhlase a Slovenskej televízii sa úplne skončí so zmenou financovania verejnoprávných médií a možno práve kvôli sľubu zrušiť tzv. koncesionárske poplatky a financovať Slovenskú televíziu a Slovenský rozhlas len zo štátneho rozpočtu, sa rýchlo pristupuje k ich zlúčeniu. **Pretože minister financií samozrejme nebude mať peniaze na saturovanie potrieb verejnoprávných médií a ich divákov a poslucháčov a vie, že potrebuje zminimalizovaný vysielací podnik, zvaný RTS, to znamená verejnoprávne médiá bez tvorby.**

Takto pripravené, resp. nepripravené zlúčenie Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu je výrazom odbornej a politickej bezradnosti pána ministra kultúry a cynického technokratizmu ministra financií. Skutočné, prospešné riešenie pre Slovenskú televíziu a Slovenský rozhlas je oveľa zložitejšie a náročnejšie, na to však nie je vo vládej koalícii ani vôľa a zdá sa, že ani schopnosti.

Minister kultúry SR Daniel Krajcer (na snímke vpravo) ne-dokázal profesionálne reagovať na vystúpenie exministra kultúry Mareka Maďariča. Krajcerova bezradnosť a cynický technokratizmus dominovali v jeho prejavoch počas celého zasadania NR SR.
Foto TASR Martin Bauman

Prijali konsolidačný balík

Poslancov Národnej rady SR zamestnali návrhy zákonov z vládneho konsolidačného balíka. Poslanci okrem iného odobrili predloženie materskej dovolenky o šesť týždňov. Namiesto pôvodných 28 tak budú môcť mamičky na Slovensku od januára budúceho roka poberať materskú dávku až 34 týždňov. Vyplyva to z návrhu poslankyne NR SR Natálie Blahovej (SaS) k zmene zákona o sociálnom poistení, ktorý dnes odsúhlasili poslanci Národnej rady (NR) SR. Okrem dlhšej materskej presadila Blahová aj zvýšenie jej sumy, a to úpravou výpočtu. V súčasnosti sa vypočítava jej výška z 55 percent denného vymeriavacieho základu, po novom by malo ísť o 60 percent z tohto základu. Rodičovský príspevok sa zníži o polovicu matkám, ak si ich dieťa riadne neplní povinnú školskú dochádzku. Túto zmenu v zákone o rodičovskom príspevku schválili poslanci NR SR na návrh skupiny koalíčných poslancov. Financovanie núdzových zásob ropy bude mať po novom nižšie nároky na štátnu pokladnicu. Novelou zákona o ropе, ktorú dnes definitívne schválili poslanci, sa zavádza nový príspevok. Ten budú odvádzať subjekty, ktoré ropu a ropné výrobky dovezu na Slovensko z tretej krajiny, alebo prepravujú na územie SR z iného členského štátu Európskej únie. Okruh pracovných vzťahov, z ktorých sa budú platiť zdravotné odvody, sa od januára budúceho roka rozšíri. Povinnosť platiť do zdravotnej poisťovne by mali mať po novom všetky fyzické osoby, ktorých príjem je zdaňovaný ako príjem zo závislej činnosti. Táto povinnosť sa však nebude týkať tzv. dohodárov. Platiteľmi poistného sa tak stanú aj zamestnávateľi, ktorí tieto fyzické osoby zamestnávajú. Vyplyva to z novely zákona o zdravotnom poistení, ktorú dnes schválili poslanci Národnej rady SR. Povinnosť obchodníkov používať elektronické registračné pokladnice (ERP) s tzv. fiškálnou pamäťou sa posúva o jeden rok, na január 2012. Zároveň budú musieť po novom používať ERP aj zahraniční predajcovia. Vyplyva to z novely zákona o používaní elektronickej registračnej pokladnice, ktorú schválili poslanci NR SR.

Schválili si zníženie plátov

Zmenu zákona o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov prijal dnes parlament. Návrh predsedu parlamentu Richarda Sulíka (SaS) našiel v pléne podporu, pričom pôvodná verzia prešla istými zmenami. Zo 145 prítomných poslancov 78 novu podporilo, 67 opozičných zákonodarcov sa na hlasovaní nezúčastnilo.

Poslancovi NR SR bude prináležať plát vo výške trojnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy odo dňa, kedy zloží Ústavou SR predpísaný sľub. Po zániku mandátu by mal dostať dvojmesačné odstupné, ak bol poslancom menej ako päť rokov. Ak bol členom zákonodarného zboru päť alebo viac rokov, dostane trojmesačné odhodné. Nebude sa to však vzťahovať na tých poslancov, ktorí budú zvolení do NR SR aj v nasledujúcom volebnom období, stanú sa členmi Európskeho parlamentu alebo budú zastávať inú ústavnú funkciu. Plát poslancu bude po novom odvodený od výšky deficitu, pričom pôvodný návrh predpokladal, že poslanske platy od nového roka klesnú o dvojnásobok deficitu verejných financií. Parlament však schválil pozmeňujúci návrh Miroslava Beblavého (SDKÚ-DS), že ak deficit bude sedem a viac

percent, tak sa platy znížia o 15 percent trojnásobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy. V prípade, že sa bude schodok pohybovať medzi piatimi a siedmimi percentami, dôjde k 10-percentnému zníženiu, a keď bude deficit v rozmedzí od troch do piatich percent, poslanske platy sa znížia o päť percent. Pri deficite nižšom ako tri percentá sa platy znížia o desať percent.

Schválené zmeny by mali viesť k tomu, že ak sa poslanci budú správať zodpovedne, môžu ich príjmy dokonca mierne rásť, uviedol predkladateľ. Zmrazenie plátov, ktorým výšku poslancovských plátov riešila vláda Roberta Fica (Smer-SD), šéf NR SR nepovažoval za dobré riešenie. Fico v tejto súvislosti tvrdil, že Sulíkove zmeny zabezpečia, že o štyri roky bude mať poslanec o 6000 eur vyšší plát, než má teraz.

Zmena sa dotkne aj poskytovania odmien štátnym zamestnancom v politických funkciách, ktorým bude možné poskytnúť odmenu vo výške maximálne 20 percent ročného funkčného platu. Predsedovia vyšších územných celkov nedostanú 13. a 14. plát a ich odstupné bude po skončení funkcie upravené rovnako ako pri ostatných zamestnaniach vrátane poslancov.

Mladí ľudia rozmýšľajú inak

Mladí ľudia majú záujem o najaktuálnejšie dianie a politické témy, ktoré hýbu celým svetom, myslí si podpredseda NR SR Robert Fico, ktorý prišiel 5.12. ráno otvoril Európsky parlament mladých (EYP - European Youth Parliament) do starej budovy NR SR na Župnom námestí v Bratislave. „Ja sám som niekedy prekvapený kvalitou otázok, ale najmä iným štýlom rozmýšľania, než sme mali my, ale to je dané predovšetkým obrovským prísunom informácií, ktoré sa dostávajú mladým ľuďom,“ uviedol s konštatovaním, že v minulosti posun v myslení spôsoboval nielen nedostatok zdrojov, ale aj neznalosť cudzích jazykov. Bývalý premiér vyzdvihol témy, ktoré si mladí ľudia na svoje rokovania vybrali. „Či je to téma ochranného valu a problémy s finančnou krízou, či postavenie verejnoprávných médií vo vzťahu k súkromným médiám. Veľmi zaujímavá bude určite diskusia na tému jadro alebo iný typ zabezpečenia dodávok elektrickej energie,“ podčiarkol pre TASR Fico. Niektorým z týchto tém sa venoval aj vo svojom príhovore, ktorý venoval takmer stovke mladých ľudí, ktorí sa do projektu EYP zapojili. Na margo systému ochranného eurovalu Fico vyhlásil, že v súčasnosti nemožno vylúčiť, že sa o finančnú pomoc budú okrem Grécka a Írska uchádzať aj Španielsko a Portugalsko. V súvislosti s tým apeloval, aby mladí poslanci pri svojich modelových rokovaní prihliadali na tieto mechanizmy ako na „nástroje solidarity“.

Cena zlatého moku neporastie

Na programe rokovania deviatej schôdze NR SR dominovali zákony, ktoré sú súčasťou vládneho konsolidačného balíka. Poslanci schválili napríklad novelu zákona o dani z príjmov. Na jej základe by sa mali od januára budúceho roka zrušiť viaceré výnimky a oslobodenia pri výpočte dane z príjmov. O daňové zvýhodnenie má prísť napríklad doplnkové dôchodkové sporenie, životné poistenie a účelové sporenie. Z novely ďalej vyplyva, že v rokoch 2011 a 2012 zaplatia firmy za získané a nespotrebované emisné povolenky novo zavedenú daň z emisných kvót vo výške 80 %. Rezort financií odhaduje v nasledujúcich dvoch rokoch výnosy tejto dane vo výške 150 miliónov eur. Poslanci tiež schválili zmenu, podľa ktorej sa od budúceho roka zruší oslobodenie od spotrebnej dane na uhlie a zemný plyn určený na výrobu tepla teplárenskými spoločnosťami pre domácnosti. Parlament schválil aj zvýšenie sadzby spotrebnej dane na tabakové výrobky, ku ktorému má dôjsť od budúceho roka. Toto opatrenie má do štátneho rozpočtu SR priniesť dodatočných 15,9 milióna eur, v roku 2012 dokonca 21,2 milióna eur. Zámerom novely zákona je splnenie požiadaviek Európskej únie (EÚ) a postupné zvýšenie sadzby až na úroveň minimálne 60 % vážennej priemernej ceny cigariet od roku 2014. Minimálna sadzba spotrebnej dane z cigariet pritom nesmie byť nižšia ako 90 eur/1000 kusov. Zvý-

ši sa aj spotrebná daň z tabaku a tabakových výrobkov. Stane sa tak v dvoch etapách. Špeciálna časť dane z cigariet sa od 1. februára 2011 zvýši z 52,44 eura na 55,70 eura/1000 kusov. Následne od marca 2013 vzrastie na úroveň 59 eur/1000 kusov. Percentuálna časť základu dane sa zníži z 24 % na 23 % z ceny cigariet. Minimálna sadzba dane z cigariet sa od 1. februára 2011 zvýši na dva roky z 81,32 eura na 85 eur/1000 kusov, pričom od marca 2013 potom vzrastie o ďalších päť eur na 90 eur/1000 kusov.

Poslanci ďalej odsúhlasili novelizáciu zákona o spotrebnej dani z minerálnych olejov. Od budúceho roka sa ňou ruší daňové zvýhodnenie tzv. červenej nafty, ako aj oslobodenie skvapalnených plyných uhľovodíkov (LPG). Zákonodarcovia odobrili túto zmenu aj napriek petícii poľnohospodárov proti rušeniu zvýhodnenia červenej nafty s viac ako 115 000 podpismi. **Parlament zároveň odmietol novelu zákona o spotrebnej dani z piva. Cena zlatého moku teda neporastie. Zámer vlády týmto krokom prispieť k ozdraveniu verejných financií nevyšiel a po niekoľkotýždňovej kampani vyhrali pivári. Koalíčný zámer nepodporili niektorí poslanci KDH, štyria členovia klubu sa hlasovania zdržali. Pôvodne mala porásť daň z piva o takmer 50 %, koalícia nakoniec ustúpila a navrhla viac ako 20 % zvýšenie, ktoré však tiež neprešlo.**

Kamenný anjel pochybností

Pri príležitosti 20. výročia úmrtia Miroslava Válka (27. 1. 1991) mi dovoľte pripomenúť moju báseň napísanú v deň jeho pohrebu.

Osamelý blesk (Miroslavovi Váľkovi na cestu):

Tak už si vzlietol / k svojim hviezdám / smrti zahryznutý do horiacich vlasov. // Noc dlhá ako limuzína / nám pláva oproti. // Zomreli vo mne / predminulé lúny, / zhasli sa ruže, / rozkvitol čierny atrament. // Na západe svitá / vševidiaci laser / a vševediaci heroín. // Do záhrady duše prší krv.

Po odchode Miroslava Válka som publikoval aj nasledujúci článok v časopise Dotyky (č. 5 / 1991):

„Tak je teda mŕtvy / John Fitzgerald Kennedy, / kamenný anjel kapitalizmu, / metafora, / symbol, / človek!“, napísal v roku 1965 vo svojej legendárnej básni Ska za Titanicu Miroslav Válek.

Tak je teda mŕtvy už aj on, kamenný anjel pochybností, obraz márnosti ľudského snaženia, výostný znak človečenského údely. Spolu s Milanom Rúfusom v druhej

polovici 50. rokov svojimi debutmi rehabilitovali slovenskú poéziu, postihnutú smrteľnými dávkami schematismu a publicistickej rétoriky. Nevedno kto a kedy sníme podobné šablóny zo súčasného nazerania na uplynulé i plynúce literárne dianie. Ak slovo disident označuje odporcu oficiálnej mienky, tak Válek bol už v čase, keď viacerí dnešní úderníci demokracie nadšene hlásali socializmus – bez ľudskej tváre a bez výnimky.

Nazdávam sa, že práve on je tým prameňom, z ktorého dodnes vyvierajú živý prúd modernej slovenskej lyriky. Vývin nášho básnictva v uplynulých desaťročiach je bez neho jednoducho nemysliteľný. Nepochybne mal osobnostný vplyv aj na vznik skupiny konkretistov, ktorá predstavuje ďalšie produktívne štádium slovenskej poézie i kľúč k neskorším literárnym úsiliam. Rokom 1968 sa skončila éra Váľkových „štyroch kníh nepokoja“ a nadsiel čas jeho mlčanica, keď potichu viedol ministerstvo kultúry ako významnú, hoci nie neporaziteľnú štátnu inštitúciu. Možno sa mu predsa len podarilo čosi zachrániť. Svedectvo o tom by mali vydať tí, ktorým pomohol. Prvé priniesol básnik a katolícky kňaz Svetoslav Veigl. Z dlhého ticha sa vyníma najmä Slovo, ktoré vyšlo v roku 1976. Strážcom ideologickej čistoty na ňom sústavne všeličo pre-

kázalo a prekáža. Vtedy známa pasáž o podvodníkoch s legitimáciou strany, dnes vlastne to isté a ešte poukázania na politické vraždy a iné sprievodné znaky slobodného sveta.

Život na tejto planéte, ani na Slovensku sa nezačal v novembri 1989, ako sa to dakto usiluje tvrdiť. Kamenný anjel pochybností sedí v nebeskej kaviarni, fajčí jednu od druhej a pozerá sa na nás chápatými očami. Myslim, že by sme mu mali rozumieť – v našom záujme, aj keď sa história v tomto zakliatom kráľovstve ustavične opakuje so všetkými chybami a najmä so všetkými poruchami ľudských charakterov. Nie, Miroslav Válek nie je mŕtvy. Aj svoju smrť myslel iba ironicky, len tak, akoby náhodou a celkom mimochodom. V skutočnosti zostal medzi nami. Chvíľu mlčte a budete počuť, ako vám dýcha za chrbtom, ako vás potichu obchádza s neviditeľným úsmevom – ostrým ako britva.

A napokon by som v uvedených súvislostiach rád uviedol svoju báseň, ktorá po prvý raz vyšla v zbierke Nieкто ako boh v roku 1998.

Múdrejší o tvoju smrť (Miroslavovi Váľkovi):

Korene vrastajú do zeme ako rakvy, / operní speváci / zvukomalebne kloktajú na javisku, / búrka ženie vlny na breh kaluže. // To všetko v prvom okamihu / po zabudnutí na objavenie Ameriky. // Na dne svojej duše / si každý opravuje vlastný Titanic. // Nočná obloha sa sype na zem / ako trblietavý sneh. // A mŕtvi zostávajú s nami, / nemí ako výčitky.

PAVOL JANÍK

POSUŠNÝ POSPOLITÝ ĽUD

LACO ZRUBEC

Podstatné meno program zrejme vymysleli antickí Gréci. Bola to akási napred určená pracovná náplň, vopred stanovený plán činnosti. Dnes už nevieme, kto a kedy vyslovil toto slovičko, ktoré prežilo tisícročia a samo seba inovovalo až do dnešných čias, keď program už nie je len vopred stanovené poradie umeleckých vystúpení, alebo dejstiev divadelnej hry, čosi ako „bodák“ alebo režisérsky plán postupu prác pri našťudovaní inscenácie, filmu a podobne. V kybernetike je program úplnou logickou skúbenou sústavou inštrukcií, podľa ktorej možno rozriešiť danú úlohu – inštrukčnú sieť, systém strojových operácií, napríklad aj počítačových systémov. Je to vopred stanovený a usporiadaný sled čísel, rovníc, bodov pri pracovnej činnosti, pri rokovaniach, športových podujatiach, tréningoch, v reláciách v rozhlase, televízii, kabarete, cirkuse, alebo aj vo vojenských operáciách a v posledných troch – štyroch deceniách aj súhrn pokynov pre prácu počítačov.

Samotný program je imaginatívna veličina, no programátor je živý tvor s rukami a nohami. Ako hovorili programu a programátorovi naši predkovia, ktorí sa hotovali osláviť bohov, akými boli napríklad Perún (Parom), Vesna, Lada, Morena, Veles, Rarášik, Vlkolak, Pikulik, Čiernokňažník, Turoň, alebo ako sa zabavil na Turíce, Hromnice či počas osláv pálenia Jána? Určite nechýrali o slovičku „program“ a nepoznali ani slovičko „plánovať“, hoci jedno i druhé nosili vo svojej pamäti po svojom. Ich tvorivá aktivita vyvierala pravdepodobne z tradícií poznatkov zdedených z generácie na generáciu. V ich srdci sa čosi ozvalo, zahniezdilo, zahľadeli sa na jasnú modrastú oblohu, čistú ako vylizaná tanier, dali si slovo... I vtedy, ak sa dvaja milujú, rozhodli sa kráčať na ceste spoločným životom ruka v ruke. Možno bez programu, ale s pevným predsavzatím žiť po boku a počuť detský plač.

Vieme dnes, aký program mal Pribina, Kocel, Rastislav, sv. Svorad, kráľ Svätopluk, alebo sv. Bystrík, sv. Maurus, Matúš Čák Trenčiansky, rytier Dôňč, J. Literát, kronikár J. Turocius, P. Rubigal, J. Sambucus, jazykovedec V. Benedikt? Nie, nevieme, Vieme však, čo chceli pre národ L. Štúr, J. M. Hurban a A. Hlinka...

Veľkí muži európskej politiky 20. storočia, mali svoje programy už čitateľné aj pre nás. Uvediem aspoň nasledníka trónu po cisárovi Františkovi Jozefovi, monarchu Karola alebo A. Hitlera či J.V. Stalina, L. I. Brežneva... Všetkým spomínaným sa programy, o ktorých hovorili, že sú konštanté – zrútili ako domčeky z karát. Oj, ako si verili a ako im verili ich sufragáni. Napokon aj poslušný pospolitý ľud.

Prichodí mi veriť, že všetci mocní na tomto svete sú nemocní. Mocný programátor sveta je iba ten, ktorý je vysoko nad nami. Rozprestiera svoje láskavé ruky aj na národ žijúci medzi Tatrami a stredným Dunajom i tam, kde žijú jeho potomkovia. Nebyť Jeho dobrodenia, neboli by sme sa dožili toho, aby sme mali právo spievať slovenskú hymnu po celej požehnannej krajine bez prenasledovania.

PAVOL JANÍK

POST ART

Post art XXXII
Tvorba postrelených.

Post art XXXIII
Posúdené bez úsudku.

Post art XXXIV
Postriasané umelecké plody.

Post art XXXV
Postriebrené gýče.

Post art XXXVI
Postriežka na honorár.

Post art XXXVII
Postihnuteľne postihnutý autor.

Post art XXXVIII
Z pozadia postrážené talenty.

Post art XXXIX
Do popredia postrčené antitalenty.

Post art XL
Postrúhané poklony.

Post art XLI
Post pre každý skvost.

Post art XLII
Pošťárov chvost.

Post art XLIII
Umenie postrehnúť, kedy je už dost.

Dobrá správa

pre občanov „tejto krajiny“: v parlamentnej partii dochádza k zmene obyčaji – o zákonoch rozhodnú už len ľudia „Obyčajní“.

JULIUS LOMENČÍK

Všetci sme potomkovia Kainovi

Generačná výpoveď šesťdesiatnika zaujme nielen jeho generáciu, ale je pútavým rozprávaním aj pre mladšie ročníky. LUBOŠ JURÍK v próze „VŠETCI SME POTOMKOVIA KAINOVI“ (vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2010) prináša plastický obraz života našej spoločnosti v období po druhej svetovej vojne cez nežnú revolúciu až po súčasnosť.

„Každý tvoj príbeh je jedno malé puzzle, vysvetľovala Judita. Ty píšeš puzzle literatúru. Príbeh sám osebe nemá zmysel, je len súčasťou celku, je kúsočkom chaosu, no keď sa ti ho podarí poskladať, môže mať zmysel, môže byť obraz o našej dobe, svedectvo o človeku, či aspoň svedectvo o tebe, o autorovi. No keď tie tvoje príbehy poskladáš do konečného celku, trochu odstúpiš, aby si dobre videl na svoj výsledok, tak pred tebou je zase len chaos.“

Luboš Jurík nezaprel v sebe úspešného autora detektívok. Príbehy troch priateľov z detstva sa čítajú ako detek-

tívka, i keď ňou nie sú. Je v nich nápätie, ale aj poučenie, nadčasové zamyslenia, bonmoty aj erotika, aj láska. Rozprávač príde zabiť svojho priateľa z detstva. Zabije ho? Jednotlivé časti skladačky odkrývajú pavučinu vzťahov. Nič nie je priamočiare ani jednoznačné. Aj na prvý pohľad nezmyselné situácie v živote zrazu dávajú zmysel. Každý uhol pohľadu odkrýva inú stránku príbehu. Čitateľ zrazu pochopí, ako mohli ľudia žiť v dobe, keď ich myslenie sledovala štátna polícia, ako sa mohlo stať, že s ňou spolupracovali aj keď to bolo proti ich presvedčeniu. Nahliadne aj do zákulisia aktérov nežnej revolúcie. To všetko v literárnej skratke, ktorá ho prevedie cez toto zložitie obdobie bez mentorovania. Každý príbeh skladačky vyvoláva zvedavosť a napätie, ktoré čitateľa drží až do konca knihy. Ako hovorí Judita, jedna z postáv príbehu: „Chaos dostáva podobu, z chaosu sa rodí nový zmysel. Chaos je zárodok nového poriadku“. Tak ako v skutočnom živote.

JOZEF ŠUCHA

Zomrel spisovateľ Milan Ferko

JUDr. MILAN FERKO (14. 12. 1929 Veľké Rovné – 26. 11. 2010 Bratislava), uznávaný básnik, prozaik, dramatik, scenárista, autor literatúry pre deti a mládež, prominentný člen a niekdajší predseda Spolku slovenských spisovateľov, ako aj významný občiansky aktivista. Absolvoval právo na Právnickej fakulte Slovenskej univerzity (dnes Univerzity Komenského) v Bratislave (1953). Postupne pracoval ako redaktor novín a literárnych časopisov: v rokoch 1951 – 55 redaktor denníka Smena, 1955 – 56 týždenníka Kultúrny život, 1956 – 60

šéfredaktor mesačníka Mladá tvorba, 1960 – 69 šéfredaktor Slovenských pohľadov, 1970 – 76 redaktor Vydavateľstva Slovenských spisovateľov, po roku 1976 profesionálny spisovateľ, od 1993 šéfredaktor Slovenských pohľadov, v rokoch 1994 – 98 sekčný šéf na Ministerstve kultúry SR, od roku 1998 slobodný spisovateľ.

V roku 1968 vydal ostrý protest proti okupácii Československa, ktorý publikovali v celej demokratickej Európe. Do augusta 1968 získal viacero ocenení, no potom dvadsať rokov nesmel byť ani nominovaný. Po novembri 1989 zasa dodržiaval zásadu, že človek

vo vedúcich funkciách sa nemá uchádzať o pocty a vyznamenania. Jeho práca si však zaslúži najvyššie ocenenie. Z všestrannej literárnej tvorby Milana Ferka vyniká najmä rad diel historickej beletrie a drámy, ktoré majú európske literárne i myšlienkové parametre a získali si veľký záujem čitateľov u nás i v zahraničí. Nemenej závažná je aj spoločenská angažovanosť Milana Ferka v publicistike, v účasti na vytvorení Ústavy Slovenskej republiky a na činnosti viacerých občianskych združení. Milan Ferko dva razy zachránil pred zánikom najstarší stredo-

český literárny časopis Slovenské pohľady, zostavil Deklaráciu zvrchovanosti (1991) a Zákon o štátnom jazyku (1995). Je autorom významných historických románov Marcus Aurélius, Svätopluk, Matúš Čák Trenčiansky, Jánošík, Staré povesti slovenské, Veľkomoravské záhady a mnohých ďalších literárnych diel, ktoré budú dôležité udalosti, kľúčové postavy dejín a prelomové okamihy spoločenského vývoja esteticky pôsobia sprítomňovať aj budúcim generáciám.

Češť jeho pamiatke!

Mgr. art. PAVOL JANÍK, PhD.
tajomník Spolku slovenských spisovateľov

VITAJTE U NÁS V PREŠOVSKOM KRAJI!

Medzinárodná konferencia s názvom Vitajte v Prešovskom kraji sa konala v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - SR 2007-2013 sa konala začiatkom mesiaca v Prešove. V podstate to bol príspevok Prešovského samosprávneho kraja (PSK) k rozvoju cestovného ruchu na severovýchode Slovenska.

Počas konferencie bola predstavená nová dvojazyčná publikácia Vitajte v Prešovskom kraji, krátkometrážny film na tému Sedem divov Prešovského kraja (medzi ktoré patria okrem Vysokých Tatier napríklad historické jadrá miest Bardejov a Levoča, kolekcia východoslovenských drevených kostolík, oltár majstra Pavla...) a Karpatská mapa možností. Verejnosti boli zároveň prezentované fotografie, získané pre novú publikáciu. Ako uviedla hovorkyňa PSK V. Fitzeková, ide o prvé oficiálne propagačné

materiály vydané krajskou samosprávou (s výnimkou niekoľkých brožúr a skladačiek) od roku 2004. Nové propagačné materiály boli do života uvedené posypaním čerstvo napadnutým snehom. Na východniarske „mravy“ úplne nezvyčajným spôsobom... Prešovský samosprávny kraj dosahuje v oblasti propagácie počas ostatných rokov výborné výsledky. Svedčí o tom aj nedávne získanie ocenenia Zlatý erb na novembrovom kongrese ITAPA 2010 Bratislava v súťaži o najlepšiu webovú stránku samosprávneho kraja a špeciálne ocenenie za najlepšiu „bezbariérovú“ stránku samospráv. Zlatý erb putoval do Prešova už druhý raz (po vlaňajšom víťazstve), v roku 2006 to bolo ešte „iba“ tretie miesto. Súťaž Zlatý erb organizuje Únia miest SR, Združenie informatikov samospráv SR a OZ eSlovensko.

Spolupráca susedov pokračuje

Podobne ako všade inde na svete, aj v Ukrajine po jarných „veľkých“ voľbách došlo k výmene vedúcich garnitúr štátnej správy na všetkých stupňoch. V piatok 3. decembra sa prišiel do sídla Prešovského samosprávneho kraja (PSK) predstaviť nový úradujúci „gubernátor“ partnerského ukrajinského prihraničného regiónu, teda predseda Zakarpatskej oblasti štátnej administrácie v Užhorode pán **Olexandr Ledida** (na foto vľavo), aby so svojím prešovským partnerom **Petrom Chudikom** analyzovali súčasný stav spolupráce a prijali opatrenia na zintenzívnenie obojstranných kontaktov. Trvalou brzdou v niektorých iniciatívach je štatút Shengenskej hranice, ktorý komplikuje situáciu jednej i druhej strane, ale najmä občanom (vo veľkom počte aj rodinám) žijúcim v tesnej blízkosti hranice. Spoločne sa venovali niekoľkým tematickým okruhom, od malého pohraničného styku cez dokončenie rozpracovaného projektu vytvorenia národných kultúrnych centier v Prešove a Užhorode a rozvoja národnostného školstva, po hodnotenie súčasného stavu prípravy ďalšieho spoločného projektu (pre oba regióny veľmi dôležitého) budovania hraničného priechodu Ulič – Zabrid' a využitie fondu EÚ ENPI pre cezhraničnú spoluprácu (Slovensko, Ukrajina, Maďarsko a Rumunsko) na financovanie jeho výstavby. Oba regionálni lídri podpísali na záver stretnutia spoločné vyhlásenie k nutnosti budovania priechodu Ulič – Zabrid'.

V spoločnej Európe

Aktívna medzinárodná spolupráca neovplyvňuje pozitívnym „európskym“ spôsobom iba dianie vo veľkých mestách, ale dotýka sa aj okrajových častí Slovenska. Za príklad môže slúžiť spoločný projekt **Folklórneho súboru Chemlon Humenné, Súkromného centra voľného času Ptičie a Spolku priateľov školského folklórneho súboru Przemyselskej oblasti v obci Trójczyce**. Projekt **„HLADANIE SPOLOČNÝCH KOREŇOV V SPOLOČNEJ EURÓPE“** trval celý rok od decembra 2009 a jeho cieľom bolo hľadať spoločné historické spojenie obyvateľov slovensko-poľského územia v tejto časti kedysi jednoliateho a neskôr hranicou rozdeleného územia, pričom všetky aktivity boli financované z prostriedkov európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – SR do roku 2013.

Popradský príspevok k cestovnému ruchu

Vznikajúci projekt sa počas železničnej stanice, pochádzajúca zo začiatku 20. storočia a premyslenou stavebnou rekonštrukciou ju zmeniť na jedinečné výstavné priestory. Keď riaditeľka galérie **Anna Ondrušková** získala pre tento projekt podporu primátora mesta **Antona Danku** a predsedu Prešovského samosprávneho kraja **Petra Chudíka** i poslancov kraj-

ského zastupiteľstva, vízia sa začala postupne meniť na realitu. Galéria (ktorej zriaďovateľom je samosprávny kraj) mala síce objekt Elektrárne v dlhodobom prenájme od mesta, ale nedostatok financií nedovolil mestu realizovať poriadnu rekonštrukciu. Po tom, ako orgány mesta a samosprávneho kraja „odklepli“ výmenu majetku prevodom, mohla konečne krajská samospráva investovať do generálnej opravy a modernizácie budovy. Popradská galéria je vďaka kreatívnej výstavnej činnosti trvalým magnetom pre milovníkov umenia z celého sveta, takže autobusy so zahraničnými poznávacími značkami, parkujúcimi v jej blízkosti, sú bežným javom. Popri blízkych Vysokých Tatrách má teda Poprad ďalší skvost, ktorý by mal výrazným spôsobom pozitívne ovplyvniť cestovný

ruch v tejto oblasti.

Známa budova popradskej Elektrárne v roku 2007.

PO VOĽBÁCH KAŽDÉMU ČO SI ZASLÚŽI!

SMER-SD završil svoje víťazné politické ťaženie komunálnymi voľbami. Nič na tom nezmenia ani prekrúcačky tzv. „nezávislých politológov“, z ktorých modrá farba doslova „buchí“, takže realitu nechcú rešpektovať rovnako, ako ich dobrodinci. Nechcú vidieť ani to, že pravici došli nápady, zhasla iskra a komunálne voľby potvrdili očividnú bezduchosť a častú bezradnosť tohto spolku. Slováci po prebudení z lacných parlamentných predvolebných snov jednoducho pravicu odmietajú. Teraz už na primitívnu kampaň pravice, plnú nereálnych sľubov (v tom lepšom ponímaní), ale najmä nenávisť a negativizmu voči politickým súperom, nenaleteli.

V takomto duchu dopadli aj nedávne voľby v Prešove. Všeobecné konštatovanie naplnenia ambícií SMERu (dostať osmičku svojich zástupcov do mestského zastupiteľstva) a presadenie sa nezávislých kandidátov na úkor poslancov pravice iba potvrdzujú trvalý modrý ústup zo slávy.

„Primátorky“ vyhral tiež podľa očakávania suverénnym spôsobom úradujúci primátor **Pavel Hagyarí** (NEKA).

Možno aj preto, lebo jeho realizačný tím mal najviac dobrých nápadov, takže kampaň mal kreatívnu a pestrú, bez akýchkoľvek negatívnych prejavov voči rivalom. Hagyarí si veľmi pružne vzal ponaučenie zo svojej krátkej a výsledkom mizernej politickej kariéry pred parlamentnými voľbami (po boku Martinákovej a spol.) a bleskovým obratom sa vrátil na bezpečnú pôdu nezávislosti. Márna bola teda snaha SDKÚ zhodiť ho pred domácimi voľbami do negatívneho plagátikovej série s „donáškou do domu“ na tému nesplnených volebných sľubov. Napríklad: „To sranduješ s tou petíciou, Paľo? Zabudol si, čo si nám sľúbil?! Sľub číslo 1 – obchvat Prešova. Do roku 2010 bude veľký obchvat Prešov-Košice smerom na Levoču hotový. (Pavel Hagyarí, 18. 4. 2007, Prešovský večerník) Sľuby sa majú plniť!“

V Prešovskom večerníku sa zjavil plošný inzerát s fotografiou kandidáta na primátora Ondreja Mateja (SDKÚ-DS), vedľa jeho obrázku sa skvie nápis: Prešov nemá stále obchvat. Sľuby sa majú plniť! A – Milujem Prešov. Pod tým sú vedľa seba naukladané logá strán SD-

KÚ, KDH, SaS a Most-Híd. Matej svoj útok na prešovské obchvaty „vylepšil“ dokonca tým, že na svoje predvolebné billboardy s dopravnou tematikou postavil vedľa seba ministra Figela, ktorý má zastavenie výstavby cestných dopravných diel v okolí Prešova na svedomí. Nuž, čo na to povedať? **Ondrej Matej miluje Prešov tak, že počas rokov svojho pôsobenia v jednej z najvyšších funkcií slovenských železníc nedokázal milovanému Prešovu pomôcť ani tým, aby z tohto krajského mesta odchádzal aspoň jeden priamy rýchlik do Bratislavy, aby celé (na vlaky odkázané) severovýchodné Slovensko nemuselo nedôstojne klusať v Kysaku z perónu ku každému rýchliku, ktorý tam stojí akurát minútu!** Otázkou možno postaviť aj tak, čo urobil dodnes pre obchvat Prešova ako poslanec Národnej rady SR za SDKÚ-DS? Aj so svojím straníckym a poslancovým kolegom Štefanom Kužmom, ktorý pôsobil štyri roky vo funkcii štátneho tajomníka na ministerstve dopravy za vlády Mikuláša Dzurindu? A okrem toho rovnako dlho aj vo funkcii viceprimátora Prešova? Aké sú výsledky ich funkcionárčenia v

prospech Prešova, ktorého záujmy by mali v parlamente a v centrálnych orgánoch štátnej moci zastupovať? Na čo ich vlastne Prešovčania vtedy volili, keď pre nich doteraz nepohli ani prstom? Korunu tomuto anonymnému predvolebnému gulášu obviňovania však dáva logo KDH pod Matejovou výzvou. Pripomína to husitské Proti všem! Vylepšené o to, že nielen proti všetkým, ale aj proti sebe! Ved' adresát všetkých týchto plamenných výziev je predsa jasný. Prečo ich neadresoval priamo pánovi ministrom? Dnes je už jasné, že taktika ohľupovania národa, ktorá zabraja pred parlamentnými voľbami, prestala fungovať, národ sa poučil a vďaka terajšej vláde získa ešte ďalšie skúsenosti...

Komunálne voľby v okolí Prešova mali však aj svoje jedinečnosti. Napríklad, v obci Lipovce zvíťazil starosta iba o dva hlasy, v Jarovniciach majú po prvý raz v histórii rímskeho starostu, v Červenej Vode skončili voľby starostu remízou takže sa budú opakovať, z Kendíc putovala sťažnosť na priebeh komunálnych volieb (vyhral kandidát koalície SDKÚ-DS a SaS) na Ústavný súd atď...

Nóri u nás

Členovia misie nórskeho podnikateľov sa stretli pred niekoľkými dňami so svojimi nádejnými východoslovenskými partnermi na pôde Inovačného partnerského centra v Prešove, aby sa oboznámili s prednosťami Prešovského kraja a možnými príležitostami pre vzájomnú investičnú, obchodnú a podnikateľskú spoluprácu. V rámci programu sa predstavilo niekoľko nórskeho firiem a boli deklarované možnosti pre našich malých a stredných podnikateľov na pôde Nórskeho kráľovstva, predovšetkým z právneho hľadiska. Stretnutie bolo pripravené Velvyslanectvom SR v Oslo a Prešovským samosprávnym krajom. Projekt Inovačného partnerského centra (stavebná príprava a samotná prevádzka) je financovaný z Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórskeho finančného mechanizmu. V rekonštruovanom objekte centra našli svoj priestor aj Knižnica P. O. Hviezdoslava a Britské centrum.

Konečne doma!

Aj takto sa dá charakterizovať dlhoročné putovanie ústredia krajskej organizácie Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Prešove po rôznych častiach mesta. Dnes však už majú svoje bezmála trvalé sídlo v bývalom rodinnom dome na Kollárovej ulici. Tá je v meste známa arborétovej sadom oddávna nazývanom Kolomanova záhrada a Strednou lesníckou školou. Kollárova ulica patrí na prešovské pomery medzi dopravne menej frekventované, takže nevidiaci tu získajú pokojné zázemie. Nové sídlo im dalo mesto do prenájmu na štvrt storočia s tým, že na potrebnú rekonštrukciu a prevádzku si musia získať peniaze sami. Nové sídlo sa stane trvalým bodom pomoci, výučby a voľnočasových aktivít zrakovo postihnutých ľudí z celého kraja.

Mamele

Pod týmto názvom bolo v závere novembra uvedené na knižný trh dielo PhDr. Daniely Hroncovej – Faklovej. Ide o literárne spracovanie skutočnej udalosti, odohrávajúcej sa začiatkom 20-tých rokov minulého storočia na severovýchode Slovenska v malej obci Chmelnica. V príbehu ide o konfrontáciu židovského a kresťanského sveta. Kniha vyšla vo vydavateľstve Tranoscius.

Drahsie cesty

Po našej uzávierke, v utorok 7. decembra, rozhodoval 62 členový poslanecký zbor Zastupiteľstva PSK o zvýšení dane z motorových vozidiel pre vozidlá prihlásené na území kraja na rok 2011. Predpokladané zvýšenie by sa malo pohybovať v rozmedzí 5 až 10 percent. Cestná daň nebola v kraji zvyšovaná už štyri roky a je druhou najnižšou medzi slovenskými krajinami (najnižšiu má Banská Bystrica). V prípade schválenia zastupiteľstvom sa však zvýšenie premietne do príjmov krajskej samosprávy až v roku 2012, keďže táto daň sa platí späť.

Aj veľký komunálny debakel

Po parlamentných voľbách, v ktorých strana SMER-SD jasne dominovala, prišiel pre vládnú koalíciu aj komunálny debakel, nehovoriac už o tom, že v Košiciach zvíťazil jej kandidát a v Bratislave kandidát s podporou strany Smer.

Starostov a primátorov a aj poslancov má Smer ešte viac ako v ostatných komunálnych voľbách. Márne sa snažia koalíčné médiá a aj niektorí politológovia zmiernovať tento debakel rôznym spôsobom, je celkom jasné, že tieto výsledky sú okrem iného aj odozvou na vládnú koalíciu, ktorá sa dostala k moci ako keby jej spadla do rúk a podľa toho aj vládne – chaoticky. Je až smiešne, že spriaznené koalíčné médiá tvrdia, že v Bratislave neprehrala pravica, ale iba Vášáryová, keby totiž vyhrala, tak budú hlásať, že vyhrala pravica. Ale na podobné „opičky“ sme si už od koalíčných médií zvykli, nič nové na Slovensku. Keby tieto médiá boli aspoň minimálne objektívne, tak by neželili tento debakel tak, ako ho žehli. Porážka je porážka, prehra je prehra. Nie je to remíza a ani výhra. Samozrejme, koalícia, ktorá takto dopadla v komunálnych voľbách má moc a tak sa bude snažiť, aby túto prehru výhercom „osladila“ ergo znechutila komunálnu sféru. Minister financií sa už o to postará. Hneď po komunálnych voľbách rátať na ministerstve lyžičky a vidličky, ešte mu zostávajú

solníčky. No a hneď parlamentná väčšina odhlasovala zdražovanie a zdaňovanie. Vyzerá to skutočne ako tresť za prehraté komunálne voľby. Tie tohtoročné Vianoce naozaj nebudú radostné, niet sa jednoducho na čo tešiť a ani radosť. Vládna koalícia jednoducho hádže všetko na občanov, pretože jej šetrenie na vládnej úrovni je len chiméra, ktorá sa nenaplní a občan si musí odsákať chaotické kroky vlády pani Radičovej, ktorá je skôr hovorkyňa koalície rady, ako predsedníčka vlády. Slovensku tak bude štyri roky vládnuť vláda, ktorá bude mať minimálnu podporu zdola, nemá podporu u odborov, vláda v hmlovine Andromedy. Budú sa tváriť, že vládnú a vymýšľať na občanov kadejaké balíčky a reformy pre reformy, ktoré neobstoja ani právne a ani logicky, tým menej systematicky. Slovensko bude teda ako zlepená škatuľa z lepenky, tam zalepíme, inde sa odlepí. Nielen tie čísla starostov, primátorov a poslancov však hovoria sami za seba. Vidno a to celkom zjavne, že tak SDKÚ, KDH a ani Híd nemajú na tej komunálnej úrovni kádre, ktoré by obstali vo voľbách.

Nie je to totiž v tom, že nevyhrávali preto, lebo sa nespájali. Pravda je v kádriach. Vidieť to aj tam hore, tie isté tváre, tie isté farbavé reči a kroky. A dole to je ešte horšie. O SaS sa nedá hovoriť, lebo to je absolútne nulové.

Na druhej strane však treba vidieť aj to, že hlavne u starostov a poslancov sa vo víťaznej strane objavujú tie isté tváre, ktoré nepohli napríklad v obciach ani križom slamy a jednoducho si hovkajú na stoličke starostov a poslancov s príslovečným sloganom – každá korunka je dobrá. Zato samozrejme strana nemôže, ale môžu voliči. Ale za koho ich vymeniť, keď niet okrem nich už nikoho široko ďaleko. Je jasné, že voliči budú znova reptáť, ale nepomôžu si. Strana Smer až na niektoré obce, kde niet schopných ľudí má v podstate najviac schopných ľudí, ibaže rastie počet „uspokojených“ tak ako rastie počet obcí, ktoré melú z posledného. Treba skutočne prísť s nejakým rozumným návrhom, rovnako ako s inováciou zákona o obecnom zriadení. S terajším systémom sa nepohne rozvoj vidieka v celom komplexe, iba sem tam vyskočia obce, kde to ide nad očakávanie dobre. Ale to by malo byť v záujme nielen opozície ale aj terajšej koalície. Veď nejde o politické strety, ale o rozvoj krajiny, štátu, Slovenska.

Prezident na Slovensko

Maďarský prezident údajne navštívi SR v decembri alebo v januári. Treba čakať, že ako bývalý olympijský víťaz v šerme si donesie so sebou aj nejakú tú šablíčku. Maďari v šerme a fleurete boli vždy dobrí, naučili sa to zrejme od Turkov. Pri takýchto príležitostiach sa zvykne prezident aj obdarovať. V tomto prípade by však fujara ako dar nebola na mieste a tak slovenský prezident by mal pomýšľať, ako obdarí svojho partnera adekvátnym darom. Najideálnejšia by bola dobre vyblýskaná a dobre naoštrná valaška. Aby si pán prezident MR uvedomil, že keď do fujary fúkne, tak valašky začnú tancovať.

Kresba: PhDr. Peter Gossányi

Takmer havária kvôli pani premiérke

BODAJ ŤA STISLO...

Tak som si pokojne pofajčieval a vychutnával jazdu autom, keď sa z rádia ozval hlas pani slovenskej premiérky, ktorá si tiež vychutnávala besedu v rádiu s moderátorom. A tak som sa dozvedel napríklad aj to, že v Amerike, keď preberala cenu Glamour girl si kúpila v akcii veľmi pekné šaty, čím asi chcela povedať, že aj takto šetri, teda nielen na vládne a na nás. Dúfam, že to nezačesá na nos Berlusconi, lebo určite by sa zatváril čudne. Keď to povie Angela Merkelovej nič sa nestane, ta sa vždy obliekala, tak ako sa oblieka teraz. Ale nechajme módu, lebo každý sa oblieka tak, aby sa cítil čo najlepšie. Ale keď sa v rádiu pochválila pani premiérka ako umyva okná, tak mi začalo auto utekať doprava a takmer som vbehol pod kamión. Začal som totiž hľadať mobil, aby som zavolať do rádia a prestal som sa venovať riadeniu. Chcel som sa spýtať, či si len tak pani premiérka vybehne počas prestávky koalície poumývať okná a potom sa vráti. Napokon som sa upokojil, lebo po chvíľke povedala, že už má aj silu v domácnosti na upratovanie, ktorá sa tiež vola lveťa. To je dobré, lebo dve veci sa stihnúť nedajú, upratovať doma a ešte aj na vládne, kde je roboty vyše hlavy. No, však tá pani lveťa na upratovanie by mohla aj nakupovať, aby sa nám pani premiérka nemusela naháňať po obchodoch, treba totiž v tomto svete pamätať aj na bezpečnosť. A tých mačiek v domácnosti je tiež priveľa, neviem akej sú farby, hoci platí, že v tme je každá mačka čierna, ale hodil by sa aj kocúrik. Škoda, že sa moderátor nespýtal, ako sa tie mačičky volajú, možno by sme sa potešili. Taký kocúrik Riško, to nie je na zahodenie. Ale vraví sa, že kto má mačky rád, to je dobrý človek. Nevie, či to platí aj na ženy, to som sa nedozvedel z múdrosti nášho ľudu.

Bol to taký neškodný rozhovor na nedeľu dopoludnia na tom rádiu, bola totiž prvá adventná nedeľa a tak sa ten rozhovor niesol v takom duchu, asi namiesto pobožnosti. Pobožný bol aj moderátor, aj respondentka. Tak ma tento rozhovor nakoniec učičikal, že som skoro zaspal za volantom, znova na poslednú chvíľu som strhol volant do správneho smeru a zahrešil som si na prvú adventnú nedeľu, tak jemne: Bodaj Ťa stislo! Ešteže to premiérka nepočula...

Minister demolátor

Parlament chválil zlúčenie SR a STV do jedného celku, ktorý bude fungovať od začiatku roka, samozrejme, ak tento výplod fantázie ministra Krajca podpíše prezident. Ako rád hovoriť minister kultúry je to len prvý krok, potom budú ďalšie kroky, druhý, tretí a možno aj štvrtý, teda jednoducho také, aby tento „samorast“ vydržal až do skončenia vládnutia tejto vládnej koalície a bude ňou ovládaný. Netreba sa rozpakovať povedať, že ide vlastne o likvidáciu verejnoprávnej STV ergo jej degradáciu na niečo, čo tu bude síce ako tak fungovať, ale nebude vlastne znamenať veľa. Budeme mať teda jeden verejnoprávny celok, ktorý sa tak bude tváriť, bude postupne dotovaný štátom, ktorý mu dá toľko koľko za vhodné uzná Mikloš, teda podľa toho, ako sa bude verejnoprávny RTS správať. To znamená, že si nezapnete od Nového roka STV alebo SR, ale RTS, kde možno bude bežať monoskop a dôle v tituloch bude bežať rozhlasové vysielanie. Za toto „Demolice Facto“ si zaslúži minister kultúry prinajmenšom cenu Zdeňka Nejedlého alebo Júliusa Fučíka. Ak by ho nebodaj SaS navrhla na Nobelovu cenu, treba to podporiť. Cena vynálezcu dynamitu by mu právom sadla, vyhodil STV do povetria..., ako sám tvrdí, aby ju zachránil, pred sebou samým...

Výsledok je jasný

Telefónáty Mikuláša Dzurindu, v ktorých podľa Roberta Fica kryje korupciu, bude osobne skúmať policajný šéf Spišiak. Polícia za vlády M. Dzurindu už túto kauzu zmietla zo stola a teraz možno čakať podobný výsledok. Ak medzitým ešte nevyškôčia ďalšie kauzy eseročky SDKÚ-DS a jej predsedu. Polícia sa totiž v roku 1999 zaoberala len tým, že skúmala či nedošlo k trestnému činu porušenia súkromia pri odpočúvaní telefonov. Čítate dobre, aj taká bola vtedy „modrá je dobrá“. Rovnako ako dnes. Modrá sa nemení na lilavú.

Nie je to prekvapenie

To, že sa pri hlasovaní o zlúčení SR a STV pridala Slovenská národná strana na stranu koalície, nie je žiadne prekvapenie. SNS nie je ľavicová strana, inklinuje skôr k pravici. Teraz to urobila čitateľne a viditeľne. Treba vedieť, že toto hlasovanie s vládnu koalíciou nebola prvé a ani posledné. Zatiaľ bude SNS lavírovať raz vpravo a raz vľavo, ale napokon sa nakloní celkom na stranu pravice, pretože je pravícová strana, aspoň jej vedenie. Je to aj taktický ťah, z terajšieho vládného zlepenca šiestich úderiek nekuká nič dobré a tak SNS uvažuje – a čo keby nás potrebovali? A tak sa snaží na seba upozorniť. Je to troška riskantná hra, ktorá nemusí vyjsť, je tu totiž strana Híd, cez ktorú sa SNS nikam neprebokuje. Iba ak do vlastného pádu, teda vlastnou vinou do pekla. Do tejto situácie dotlačili predsedu strany problémy v strane, ktoré chce riešiť aj takto. Keby bol riešil problémy v strane skôr, mohol mať väčší pokoj na uvažovanie. Veci šité horúcou ihlou nevydržia dlho, to snáď Ján Slota vie aj zo svojich životných skúseností. A tak by sa nimi mal riadiť.

Na rozdiel od SNS sa rozumne zachovali štyria poslanci z Hídu, teda z OKS, ich dôvody na nehlasovanie mali svoju logiku a aj rozumnú analýzu. Hoci ich osobne nemám v láske, treba priznať, že prekvapili príjemne, hoci to na schvaľovací proces a hlasovanie nemalo vplyv. Napriek tomu im treba vzdať úctu, nie preto, že nehlasovali, ale preto, že ich argumenty proti zlúčeniu mali aj hlavu a aj päť.

Slovenské bludné kruhy

Slovenskí súdruhovia politológovia boli zdesení a vydesení. Robert Fico a Mikuláš Dzurinda na TA3 debatovali medzi sebou vraj ako koalíční partneri. Úroveň slovenských súdruhov politológov je asi taká, ako kedysi bola úroveň ideologických tajomníkov KSS, aby som im polichotil na krajskej úrovni. Robiť z tejto besedy takú analýzu, akú urobili súdruhovia politológovia, je naozaj scestné. Predseda Smeru Robert Fico vravel len to, čo dávno avizoval že urobí, zjednotí ľavicu a dokázal to. Rovnako dávno vravel o dvoch stranách vládnej koalície a rovnako o vízii zjednotenej ľavice i pravícovej strany spektra. Na poslednom kongrese SDKÚ to Mikuláš Dzurinda aj avizoval, ale koalíční lídri na tento kongres neprišli. Vedeli čo povie. Je jasné, že snaha o zjednotenie pravice pod velením SDKÚ je skôr len ilúzia M. Dzurinda. Jeho strana vyšla z lona KDH a KDH pripustí zjednotenie pravice iba pod svojim velením. Mikuláš Dzurinda to v besede aj naznačil, keď povedal, že niekto-

ré strany zomierajú a iné sa rodia a že vlastne koalíčný zlepenec je zatiaľ najlepšie riešenie, ktoré sa osvedčilo. Inak povedané, kým KDH neumrie, tak žiadne zjednotenie pravice pod egidou SDKÚ nebude. Ak neumrie skôr SDKÚ. Mikuláš Dzurinda je už nejaký rok v politike a jeho ťahy sú niekedy nečitateľné, ale aj čitateľné. Po kauze prania špinavých peňazí sa stiahol preto, lebo si uvedomoval, že ako volebný líder by nebol veľmi úspešný. A tak použil pani Radičovú, ktorá sa po kandidatúre na prezidenta vlastne takto vylizala z neúspechu. A urobil ju premiérkou. Predsedom strany zostal a to je podstatné, pani Radičovú teda kontroluje a jeho verný Sancho Panza, Mikloš, ju zasa kontroluje a diriguje cez ministerstvo financií. Mikuláš Dzurinda sa tak trochu utiahol na ministerstvo zahraničných vecí, kde si buduje svoje nové kádre a len tak mimochodom, nezúčastňuje sa na „brechani“ na predchádzajúcu vládu. To prenecháva Miklošovi, ktorý sa týmto z kroka na krok strápuje.

Po komunálnych voľbách M. Dzurinda pochopil, že strana Smer je vážny hráč na slovenskom politickom ihrisku a preto aj zmenil rétoriku. Všetličo sa totiž môže stať, vládna koalícia nie je stabilný celok, to M. Dzurinda vie, má tam pytlíakov v revíri v podobe SaS a je tu KDH, ktoré čaká na jeho potknutie. Vie rovnako, že premiérka I. Radičová, to nie je to pravé orechové na vládnutie, vlastne to vedel už predtým. Róbert Fico tiež rovnako dobre vie, čo vie aj M. Dzurinda. Samozrejme, líder SDKÚ má svoje ďalšie ťahy premyslené, premýšľal vtedy, keď sa nestal volebným lídrom a keďže nie je v politike nováčik, vie, ako si na tieto ťahy pripraviť pôdu.

To znamená, že na TA3 sme videli dvoch politických protivníkov. Obidvaja tvrdia, že im ide o Slovensko. To je aj podstata toho, že sa chovali k sebe ako koalíční partneri. Robiť z toho show je politologická hlúposť. Nakoniec, všetci voláme po politickej kultúre a keď ju vidíme, tak sa jej ľakáme, ako keby to bola obluda...

Omsové rezané pivom

Štyria poslanci KDH sa šéfovi poslaneckého klubu KDH Hrušovskému nepriznali, že omsové rezu pivom. Je to naozaj nezodpovednosť šéfa poslaneckého klubu, odborníka na vino, ktorý nevedel, že jeho štyria poslanci rezu omsové pivom. Jednoducho šéf a vinár to mal vedieť. Takže je to jeho chyba. A tak sa stalo, že po vinároch sa tešia aj pivári a samozrejme aj štyria poslanci KDH. Zrada koalície zmluvy sa nekonala, ako sa vyjadrovali niektorí koalíční partneri, ale našlo sa unikátne riešenie. To, čo stratí štátny rozpočet nechválením dane na pivo, to musia nahradiť vo vláde rezorty KDH. A tak nám asi bude musieť minister zdravotníctva zaviesť znova poplatky v nemocniciach alebo to inak „zvalí“ na občana. Podobne minister vnútra asi bude musieť oznámiť policajtom, že žiadne škorpióny nebudú, ale musia sa uskrmniť so samopalmi typu Kalašnikov, ktoré tak veľmi obľubuje Usama bin Ladin.

Strelec Čarnogurský

V besede na STV sa debatovalo o právnom všeličom za účasti ministerky Žitňanskej i expremiéra či exministra Jána Čarnogurského. Reč sa zvrtila aj na to, ako na nájazdy zločejov doplácajú starší ľudia, niekedy aj životom. Blysol sa Ján Čarnogurský, keď povedal, že v Amerike je zákon, keď zločej vnikne do domu, môže ho majiteľ aj zastreliť a že by to malo tak byť aj u nás. Ministerke spravodlivosti Žitňanskej takmer zamrzol úsmev na perách, keď to počula. A takmer ju striaslo. Lenže Ján Čarnogurský mal pravdu, na jednej strane dávame vojakov do boja proti terorizmu a doma si necháme občanov terorizovať kadekým, pretože policajti našu bezpečnosť nevedia dostatočne ochrániť.

Rok nula

Zdá sa, že Slovensko začína prenasledovať kliatba, podobne ako prezidentov USA, kliatba brata náčelníka Apačov, ktorý prekliat všetkých amerických prezidentov, ktorý nastúpia do funkcie v roku nula. Zaujímavé, že všetci nejaký čudne zomreli, okrem Regana, ktorého iba trafili a Busha ml. ktorého ani netrafili, zato trafili dvojčky. Slovensko možno tiež ktosi prekliat v roku nula. Spomeňte si na rok 1990, čo sa tu dialo, eufória diletantov spôsobila Slovensku oveľa viac škôd ako druhá svetová vojna. Prišiel rok 2000, kedy tu už vládol Dzurindov tím a jeho obidve vlády dokatovali Slovensko. A prišiel rok 2010 a teraz už v roku nula máme vládnú koalíciu, ktorá spôsobuje na Slovensku chaos, kde sa strieľajú podnikatelia, advokáti, parlament pripomína cirkus Humberto, ministri namiesto vládnutia snoria po šuplíkoch a každý týždeň prídu s nájdenými lyžičkami, špendlíkmi či kobercami. Rok nula je pre Slovensko vládné prekliatie. Už to naznačovala tohto roku aj záplavová vlna, a potom prišla vláda a za ňou záplavová vlna zdražovania. A to ešte nie je všetko. Čakajú nás dni a mesiace, kedy sa dočkáme nemilých prekvapení, tak ako to bolo v rokoch 2000-2005. Treba to prekliatie odkliať, čím skôr, tým lepšie. A najlepšie hneď zajtra!

Stranu pripravil
DUŠAN KONČEK

Akciové darčeky pod stromček

Niet sa čo tešiť na tohtoročné Vianočné sviatky, v marketoch a supermarketoch nám ponúkajú sice akcie, ako lacnejšie nakúpiť o pár halierov, ale to nás z biedy nevytrhne, lebo čo ušetríme na čaji, to prerobíme pri nákupe zemiakov. Aby sme si toto všetko nevelmi všimali, tak vládna koalícia drží občanov v strehu pri akciách v slovenskom parlamente. Tam nám tiež núkajú akcie ale aj reakcie, ani nestačíme rátať, kde ušetríme a kde prerobíme. A to ešte nevieme, čo dostaneme z týchto akcií na Mikuláša, či nie náhodou Mikuláša na Mikuláša. A už nehovoriac o tom, čo bude pod stromčekom – Trnkohra alebo Človeče nehnevaj sa. V obchodoch na malých dedinkách má už pani obchodníčka zošit, do ktorého zapisuje predaj potravín na sekeru, ktoré klienti zaplatia vraj z vianočného príspevku. Teda, keď ho dostanú, vlastne nebudú mať z neho nič. Aj tak sa žije, či živorí na Slovensku. Ale vládna garnitúra nám ponúka akcie, z ktorých sa nenajeme a okrem toho ešte aj televízne stanice ponúkajú na sviatky akčné programy. Od nástupu novej vlády je celé Slovensko neustále v akcii. Teda, nečakajú nás sviatky pokoja, mieru a radosti, ale akčné Vianoce a aj akčný nový rok. Akcie totiž plodia reakcie. A možno naozaj v roku 2012 príde koniec sveta. Ak nie koniec sveta, tak začiatok konca Slovenska určite. Tam totiž smerujeme, pomaly, ale isto. Niektorí aj sebaisto. Ostáva nám ešte modliť sa za spásu duší, za spásu STV, za to, aby nám Miklošov balíček opatrení nezničil zdravie a život, za ministra Mihála, aby prestal vyciňovať na ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny, za pokoj duše Jána Fígela, aby mu Pán Boh pri výstavbe diaľnic dal rozum, za ministra kultúry, aby sa na tomto ministerstve nebral na moderátora „De Facto“, za lvetu Radičovou, aby v pokore a s bážňou v srdci prenechala vládnutie tým, ktorí to vedú a premenia skaly na chlieb a vodu na víno.

DUŠAN KONČEK

Snímka z prvej lyžovačky v Skicentre Strednica Ždiar, okres Poprad, v Belianskych Tatrách, 4. decembra 2010. FOTO TASR - Lukáš Furcoň

FILOZOFICKÁ FAKULTA UK PRIŠLA O SVOJE LÍDERSTVO

V tomto roku prebehla svojimi výsledkami Filozofickú fakultu Univerzity Komenského (UK) v Bratislave prešovská **Fakulta humanitných a prírodných vied**. Tvrdí to tohtoročná analýza z dielne súkromnej Akademickkej rankingovej a ratingovej agentúry (ARRA), ktorá už šiestykrát hodnotila kvalitu verejných vysokých škôl (VŠ). **Prešovská fakulta** môže za svoje prvenstvo v hodnotenej skupine Filozof vďaka svojej prírodovedne orientovanej časti. UK skončila ako druhá. Prešov získal aj tretiu priečku pre svoju Filozofickú fakultu. Ako štvrtá skončila pomerne mladá Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku. „Aj mladšie fakulty sa môžu dostať v hodnotení vyššie, keď na tom systematicky pracujú,“ tvrdí ARRA. Podľa nej bola totiž Katolícka univerzita ešte pred štyrmi rokmi porovnateľná so slabšou fakultou Univerzity sv. Cyrila a Metoda (UCM) v Trnave. Tá tento rok obsadila podľa ARRA „tradične posledné miesto s veľkým odstupom“.

(TASR)

Živý stromček šetrí prírodu

Environmentalisti odporúčajú ľudom pred nadchádzajúcimi Vianocami uprednostniť kúpu živého stromčeka, ktorý je k prírode šetrnejší ako umelý. „Tie sú totiž väčšinou vyrobené z PVC, pri ktorých výrobe a počas životného cyklu vzniká množstvo nebezpečných látok, ktoré kontaminujú životné prostredie,“ **objasnila hovorkyňa organizácie Greenpeace Slovensko Lucia Szabová**. V prípade, že niekto zvolí kúpu umelého stromčeka, odporúča tie z alternatívnych materiálov k PVC a vyrobené v SR. Pri kúpe živého stromčeka zase radí zaujímať sa o jeho pôvod a vyhnúť sa tak kúpe nelegálne vyrábaného kusu. Podľa tradície by mal vianočný stromček vydržať aspoň do Troch kráľov. Jeho životnosť možno ovplyvniť správnym skladovaním. Pri príchode domov ho treba trochu zrezať, umiestniť do nádoby s vodou a často ho rosiť. Mal by zostať v exteriéri, najlepšie na balkóne alebo v tmavom kúte za domom, kde je dostatočne chladno a vlhko. Do interiéru by sa mal živý vianočný stromček presúvať len tesne pred sviatkami. Svieže vzhľad mu počas celých Vianoc zabezpečí stojan s vodou a dostatočne veľká vzdialenosť od vykurovacích telies. V chladnejšom a vlhkejšom prostredí každý stromček vydrží dlhšie. Šetrnou alternatívou sú vetvičky, ktoré zabezpečia vianočnú atmosféru, veniec alebo strom v kvetináči. Stromčeky v kvetináči, ktoré možno neskôr

vysadiť, už ponúkajú aj predajcovia na Slovensku. Aj takýto stromček však treba pred prechodom z exteriéru do interiéru pár dní aklimatizovať a primerane zalievať. Ako upozornila Szabová, počas vianočných a novoročných sviatkov sa spotrebuje obrovské množstvo energie len na slávnostné osvetlenie. Za vhodnú preto označila kúpu osvetlenia vyrobeného z LED žiaroviek s dlhou životnosťou, ktoré sú ohľaduplné voči prírode. „Nenechávajú zbytočne celý deň a celú noc zapnuté svetielka na vašom stromčeku či už vo vnútri, alebo na záhrade.“ Dôraz na energetickú nenáročnosť odporúča Szabová nielen pri svetelných dekoráciách, ale aj pri kúpe elektrospotrebičov. Pripomenula, že tie po opotrebovaní nepatria do koša s bežným odpadom. **Šetrný prístup k prírode zabezpečí aj minimalizácia odpadu a jeho následná separácia. Na balenie darčiekov je možné využiť ekologický variant recyklovaného či ručne vyrobeného papiera, ktorý nebol bielený chlóróm. „Obdarujte svojich blízkych nemateriálnymi darčekmi, ktoré vôbec netreba vyrobiť a prispievajú k ochrane životného prostredia. Takýmto darčekom môže byť celoročná vstupenka do divadla či kina, lístky na koncert obľúbeného interpreta, zaplatenie jazykového či iného kurzu, wellness pobyt či dovolenka,“ zhrnula Szabová.**

(TASR)

FIFA rozhodla o usporiadateľoch MS vo futbale 2018 a 2022

Chystajme sa do Ruska a do Kataru

V Zürichu bol opäť jeden z napínavých futbalových dní. Rozhodovalo sa o usporiadaní MS 2018 a 2022. Na prvý termín boli kandidátmi štyria, na druhý zase piati uchádzači. Ako to už býva, v oboch prípadoch sa zrodili prekvapenia. V prvom bolo favorizované Anglicko, v druhom Austrália či Japonsko. Všetky pri žrebovaní vypadli na samom začiatku a zvíťazili tí, s ktorými sa nerátalo. **Viete, ako je to vo verejnosti zaužívané. Na Rusko sa hromdú zo všetkých strán a hľadajú sa chyby aj v tom, že Červené námestie je veľké. Katar je zase skutočný trpaslík, územe, počtom obyvateľov, futbalom aj neskúsenosťami v tejto oblasti. A pred sa stal víťazom, organizátorom a usporiadateľom.** Pozrite sa na priebeh hlasovania 22 členov exekutívy FIFA:

Pre rok 2018: 1. kolo: 2 hlasy Anglicko, štyri Holandsko s Belgickom, 7 Španielsko s Portugalskom a Anglicko bolo vonku. Druhé kolo: Dva hlasy Belgicko s Holandskom, 7 Španielsko s Portugalskom, 13 Rusko a s nadpolovičnou väčšinou hlasov zvíťazilo.

Pre rok 2022 to bolo dramatickejšie: 1. kolo: 1 hlas Austrália, USA 3, Japonsko 3, Kórea 4, Katar 11. Vypadla Austrália. 2. kolo: Japonsko 2, Kórea 5, USA 5, Katar 10. Vypadlo Japonsko. 3. kolo: Bez hlasov Kórea, Katar 5, USA 6. Vypadla Kórea. Štvrté kolo: Katar 14, USA 8. Katar s nadpolovičnou väčšinou hlasov zvíťazil.

Už pri predstavovaní svojich kandidátúr pôsobili najpresvedčivejšie Rusko a Katar. Prvý štát ako gigant s obrovskými možnosťami a infraštruktúrou, druhý ako najbohatší štát zo všetkých uchádzačov, malý, ale ležiaci na plyne a nafte. FIFA, ako sa ukázalo, nemá v obľube dvojice kandidátov a aj to mohlo rozhodovať pri výbere Portugalska so Španielskom a Holandska s Belgickom. Anglicko bolo v boji so zlou taktikou a kritikou pomerov vo FIFA i sebaistotou, s ktorou stroskotalo. Riadiaci futbalový orgán dal možnosť novým neprebádaným štátom, kde mohol sledovať popri rozvoji futbalu aj ekonomické hľadiská. 21. a 22. MS majú podľa všeobecnej mienky dobrých majiteľov.

RUSKÁ FEDERÁCIA je najrozľahlejším štátom sveta, deviatym najväčším podľa obyvateľstva - 145 miliónov obyvateľov. Moskva má viac než 10 miliónov ľudí, funkcionári veľa skúsenosti s organizovaním veľkých športových podujatí. Boli organizátormi aj OH 1980 a teraz pripravujú ZOH 2014 v Soči. Futbalisti štartovali 9-krát na MS a aj teraz majú výborné mužstvá a hráčov. Organizátori sľúbili príchod hostí MS bez pasov, dopravu vo verejných prostriedkoch zadarmo. Hrať sa bude na 16 štadiónoch v 13 mestách. Trinásť štadiónov bude úplne nových, ostatné rekonštruované. Najvyššia kapacita je v Lužníkach - 89 318 miest, najmenšia na Dyname v Moskve - 36 502. Ostatné tribúny majú vždy viac než 40 000 miest.

KATARSKÝ ŠTÁT je najmenší zo všetkých usporiadateľov. Má len 1,7 milióna obyvateľov, pričom v hlavnom meste Dauha je ich viac než milión. Katar už dobre organizoval Ázijské hry i Ázijský pohár vo futbale. Nikdy však neral na MS a futbal tam nemá vysokú úroveň. Štát však ponúka 12 supermoderných štadiónov, osem nových a štyri rekonštruované. Kapacity štadiónov budú v piatich mestách od 43 000 miest do 86 250, všetky ostatné prekročia 45 000 miest. Priam senzáciou je, na rozdiel od Ruska, krátka vzdialenosť medzi ihriskami, neprekročí 50 kilometrov. Trochu strašiacom sú letné teploty vyše 40 stupňov, organizátori však chystajú doteraz nevidané klimatizácie objektov i plôch. Rozpočet je neobmedzený, hovorí sa o 100 miliardách dolárov!! Skutočne sa môžeme tešiť.

IGOR MRÁZ

Náš šport je v nezávideniahodnej situácii

V Bratislave sa konalo 40. valné zhromaždenie SOV. Delegáti si vypočuli správy prezidenta SOV Františka Chmelára i generálneho sekretára Jozefa Libu o činnosti SOV v minulom období. **Obaja konštatovali, že stav telesnej výchovy a športu je u nás stále v zlom stave a ako veľakrát predtým, opäť sa budú hľadať nové cesty k napredovaniu od mládeže, až po reprezentantov a olympionikov. Teraz už za účasti novej vládnej garnitúry. Prítomní urobili úpravy v stanovách, vypočuli si hodnotenia viacerých medzinárodných mládežníckych podujatí na čele s 1. olympiádou mládeže v Singapure a pripravili aj plány na blížiacu sa podujatia, z ktorých budú hlavné Hry XXX. olympiády v Londýne 2012.**

Pokiaľ ide o OH v Londýne, usku-točnia sa od 27.7. do 12.8. 2012. Kvalifikačný účasťnícky proces sa začal už roku 2010. Pri organizácii bude pomáhať 70 000 dobrovoľníkov. Slovensko, teda SOV, vytvoril pre Londýn Olympijský top tím (SOTT), do ktorého zaradil 58 individuálnych športovcov a 3 kolektívne športy. **Na jednotlivých športových zväzoch a rezortných strediskách už prerokovali harmonogramy športovej prípravy. Systém SOTT je otvorený. Dobrí športovci sa môžu do neho včleniť, slabší vypadnúť. MOV udeľuje niektorým športovcom štipendiá na účasť v Londýne. Slovensko dostalo 10 miest a navrhlo 12 kandidátov. Títo športovci budú dostávať 800 eur mesačne až do začiatku hier. Keď nesplnia limity, štipendium sa končí. Takúto šancu majú: Atletky R. Medgyesová, L. Klocová, z mužov M. Tóth. Zo strelcov F. Praj a D. Peškova. Z plávania K. Listopadová a T. Klobočník. Ďalej gymnasta S. Písecký, kanoista L. Hagara i triatlonista R. Varga ako aj reprezentantky v beach volleybale**

N. Dubovcová a D. Nestarcová. Na zasadnutí udelili výročnú trofej MOV za dlhoročnú starostlivosť o športovú mládež V. Millerovi, riaditeľovi športového gymnázia a bývalému reprezentantovi v modernom päťboji, a Antona Ihringa, tiež dlhoročného funkcionára, prijali za čestného člena SOV. Slovenský zväz rugby sa zase stal členom SOV. Na záver podpísali zmluvu s českou firmou Alpine Pro, ktorá bude obliekať i obúvať slovenské olympijské výpravy aj iných športovcov za výhodných podmienok, no v špičkovej kvalite.

CORGON LIGA NEUSPOKOJILA

Je to už stará pieseň, náš vrcholový futbal nenapreduje. Ved' čo je to za suťaž, keď sa u nás jasny majster a účastník Ligy majstrov celú sezónu vlastne trápi, dosahuje vo väčšine jednogólové víťazstva a celkovo sedemkrát remizuje a je v tomto rekordérom, spolu so Slovanom. Senica, Bystriča a Trnava na 2.- 4. mieste dávajú ledva po góle v zápase a Dun. Streda, Nitra, Ružomberok, Prešov a Dubnica ani to nie. Slo-

van, Dun. Streda, Dubnica a Prešov vonku iba raz vyhrali, Košice sú bez výhry. **Možno sa čudovať, že ľudia nechodia na tribúny? Niet sa na čo pozerať. Obrana je prvoradá a ďalej sa uvidí.** Na jednom zápase bolo priemerne 2 500 divákov, čo je pokles takmer o tri stovky, hoci počasie futbalu žičilo. Je to druhá najnižšia návštevnosť v našej lige. Najviac divákov bolo na zápase Trnava - Žilina (8 936), hoci voľakedy aj 30 či 40 000! Teraz však boli stretnutia, na ktorých nebolo ani 1 000 ľudí! **Veľmi nám chýbajú aj strelci. Žilina má dvoch priemerných, Oravca (10) a Majtána (9), čo ju vlastne vyneslo najvyššie. V ostatných mužstvách je to biedne. V ZI. Moravciach, Nitre a Ružomberku dali najlepší kanonieri, Kuračka, Rák a Kroupa po 5 gólov, Haršányi v DAC 4, Djokovič a Škutka v Košiciach, Belejík v Prešove a Gorelka s lžvoldom v Dubnici iba po 3. A vraj góly sú korením futbalu a hrá sa pre divákov. Na Slovensku zrejme nie. Preto nemohla liga vychovať nijakých hráčov pre reprezentáciu. Napr. takí náhradníci v nej ako Jež, Saláta, Šebo či Oravec sa podľa Športu len ťažko dostávajú do zostáv ligových kôl, ba Saláta a Šebo v celkovej tabuľke strelcov nefigurujú vôbec. Lepší hráči odchádzajú do slabších lig v zahraničí a aj tam nie sú v popredí. **Reprezentácia sa musí, aj pre slabú domácu súťaž, spoliehať iba na tých, ktorí sa ukázali v dobrom svetle na MS v JAR. Skrátka, čo sa ligy týka, nemáme sa čím chváliť.****

(im)